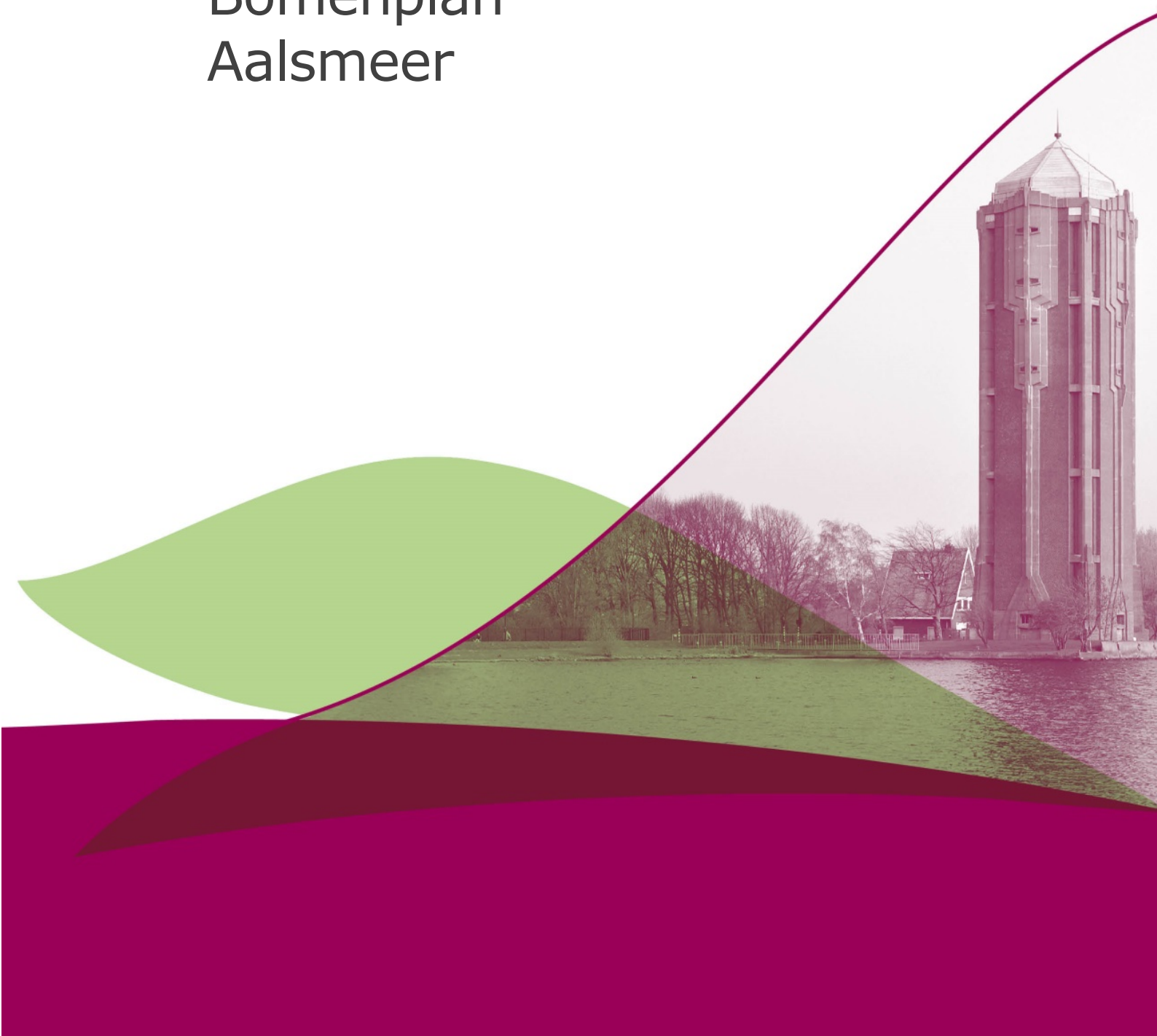
Gemeente Aalsmeer

Bomenplan Aalsmeer

Colofon

Titel **Bomenplan Aalsmeer**

Opdrachtgever
Gemeente Aalsmeer
Raadhuisplein 1
1431 EH Aalsmeer
Website www.aalsmeer.nl
Telefoon 0297 - 387575
E-mail info@aalsmeer.nl

Opdrachtnemer
Tree-o-logic
Westenengerdijk 11
6732 GP Harskamp
Website www.treeologic.nl
Telefoon 0318 - 479166
E-mail info@treeologic.nl

Verantwoording
Projectteam Bomenplan gemeente Aalsmeer
Frank van de Neut
Gauke Adamse
John Scheffers
Jan van Tongeren
Paul Nagtegaal

Adviesbureau Tree-o-logic
Wessel Wassink
Henk van Eldik

Versie 5.0
Datum 7 oktober 2021

Inhoud

1 Inleiding – waarom een Bomenplan 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Het verhaal van Aalsmeer 5
1.3 Doel – beschermen en versterken Aalsmeerse bomen 6
1.4 Afbakening 6
1.5 Leeswijzer 7

2 De Aalsmeerse bomen - Wat hebben we? 9
2.1 Karakteristieke soorten 9
2.2 Op een goede plek 10
2.3 Jonge bomen 11
2.4 Conditie 12
2.5 Achterstand in onderhoud 12

3 De waarde van bomen 13
3.1 Waarom - waarde van bomen voor Aalsmeer 13
3.2 Hoe – de ambities en doelen in het kort 15

4 Beschermen – wat gaan we doen 16
4.1 Veilige en goed beheerde bomen 16
4.2 Vervangen van bomen 18
4.3 Beschermen van bomen 19
4.4 Beschermen van bomen bij ruimtelijke ontwikkelingen 22
4.5 Bomen tijdens werkzaamheden en evenementen 24
4.6 Overlast door gemeentelijke bomen 25
4.7 Communicatie 26

5 Versterken – wat willen we doen 27
5.1 Ontwikkelen Aalsmeerse boomstructuur 27
5.2 Planten van bomen bij nieuwe wijken en straten 29
5.3 Benutten van kansen bij herinrichting 31
5.4 Vergroening met bewoners 31
5.5 Vergroening door bewoners 32
5.6 Zichtbaar maken van de Aalsmeerse bomen 33

6 Bomenagenda – beleid is keuzes maken 34
6.1 Scenario 1 – Optimaal vergroenen 36
6.2 Scenario 2 – Samen bouwen aan de toekomst 37
6.3 Scenario 3 – Behouden wat er is 39
6.4 Scenario 4 – Huidige budget is leidend 40

Voorwoord

Geschreven door wethouder W. Alink-Scheltema, via Saskia Neijzing.

Het voorwoord wordt toegevoegd nadat de gemeenteraad een keuze heeft gemaakt voor een scenario en het Bomenplan heeft vastgesteld.

1 Inleiding – waarom een Bomenplan

Bomen zijn belangrijk. Ze zorgen niet alleen voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving, maar zijn ook belangrijk voor vogels en insecten. Bomen bieden verkoeling in de zomer en zijn bijvoorbeeld ook belangrijk voor de opname van CO_2 en het filteren van fijnstof. Zomaar een aantal belangrijke waarden van bomen. Bomen zijn ook onmisbaar om de nieuwe uitdagingen van het veranderende klimaat aan te pakken, zoals toenemende hitte in de woonwijken en wateroverlast bij hevige regenbuien.

1.1 Aanleiding

In het Collegeprogramma van Aalsmeer is de waarde van een groene leefomgeving benoemd. Daarnaast wordt een groenere openbare ruimte genoemd als dé manier om de uitdaging van het veranderende klimaat aan te kunnen. Bomen zijn een belangrijke pijler binnen de (groene) openbare ruimte.

Collegeprogramma 2018-2022:

"Aalsmeer is een groene gemeente waar mensen met veel plezier wonen. Die kwaliteiten willen we graag behouden."

Gemeente Aalsmeer is voor de gemeentelijke bomen begonnen met het wegwerken van achterstanden in onderhoud, met name in veiligheidssnoei. Onderhoud en vervanging van bomen worden uitgevoerd op basis van boomveiligheidscontroles. Bij deze controles worden ook beheeraspecten zoals de snoeibehoefte opgenomen. Door het onderhoud adequaat uit te voeren, voldoet de gemeente aan de zorgplicht. Ook vindt begeleidingssnoei plaats en is de gemeente begonnen met een jaarlijkse vervangingsronde, de 'bomenrenovatie'. Voor de jaarlijkse snoei en andere onderhouds- en vervangingswerkzaamheden is structureel budget beschikbaar.

Het behoud van de Aalsmeerse bomen staat, mede door stedelijke ontwikkeling en woningbouw, onder druk. Beleidsmatige bescherming van het groen en het bomenbestand is dan ook noodzakelijk voor het beschermen ervan.

Beleid voor bomen in de openbare ruimte staat niet op zichzelf. Zowel op (inter)nationaal en regionaal niveau als binnen de gemeente zijn er wetten en beleidsstukken die invloed hebben op de bomen. Het Bomenplan moet passen binnen deze wettelijke en beleidsmatige kaders. Anderzijds bieden deze plannen aanknopingspunten en doelen waar het Bomenplan aan kan bijdragen.

In het kader van wet- en regelgeving zijn van belang: Wet natuurbescherming, burgerlijk wetboek en de nog in te voeren Omgevingswet (Omgevingsvisie en Omgevingsplan).

De beleids- en beheerplannen die een duidelijke relatie met bomen hebben zijn: Collegeprogramma, Aalsmeerse groenvisie 'Groen en blauw voor jou', de agenda en actieplan Klimaatadaptatie 2021-2026, beeldkwaliteitsplan beheer en onderhoud, de Nota wegen en de APV/bomenverordening.

Een uitgebreide beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en beleidsplannen is terug te vinden in het bijlagendocument.

1.2 Het verhaal van Aalsmeer

Aalsmeer is een gemeente met een lange (groene) historie. De vroegere veengronden werden ontwaterd en de gemeente kreeg zijn kenmerkende structuren met lintbebouwing. De Aalsmeerders legden zich toe op het kweken van bomen en heesters

en later ook de bloementeelt. Aalsmeer groeide in deze tijd snel en Kudelstaart en Kalslagen werden aan de gemeente toegevoegd. Het talrijke water geeft de gemeente haar unieke karakter: bijna een derde bestaat uit water.

Deze historie van de oude ontgonnen veengronden en de invloed van het water is nog steeds terug te zien in het bomenbestand. In de buitengebieden is er door de lintbebouwing weinig openbare ruimte. Ook zal iedere inwoner de lange rijen karakteristieke knotwilgen, essen en de elzensingels herkennen. Hierop is verder ingegaan in hoofdstuk 2.

1.3 Doel – beschermen en versterken Aalsmeerse bomen

Het doel van het Bomenplan is het koesteren en waar mogelijk versterken van de waarde van de Aalsmeerse bomen. Het streven is om het bomenbestand ook op de lange termijn duurzaam in stand te houden. Daarbij wordt rekening gehouden met de ruimtelijke ontwikkelingen in Aalsmeer. Dit is belangrijk vanwege de uitdagingen van het veranderende klimaat, maar ook de toenemende belangen in het gebruik van de beperkte ondergrondse ruimte en stedelijke ontwikkelingen. Het gaat daarbij naast woningbouw om de ontwikkeling van bedrijventerreinen.

1.4 Afbakening

Het Bomenplan gaat over alle individueel beheerde bomen in Aalsmeer. Deze bomen staan langs straten en lanen of in parken en groenstroken. Enkele bomen in bosplantsoen worden als individu beheerd en zijn daarom ook onderdeel van het Bomenplan. Dit gaat vaak over grote, oudere bomen die vanwege gevaarzetting als individu worden geïnspecteerd en beheerd[1]. De overige bomen in bosplantsoen vallen buiten het Bomenplan. Deze bomen zijn wel zeer waardevol voor de ecologie en klimaatadaptatie, maar worden vaak bosbouwkundig beheerd en daarvoor geldt ander beleid.

Het Bomenplan gaat vooral over gemeentelijke bomen. Deze bomen vallen onder verantwoordelijkheid van de gemeente en Aalsmeer wil daarmee omgaan zoals het een goed rentmeester betaamt.

Daarnaast is vastgelegd hoe de gemeente de meest waardevolle bomen in eigendom van particulieren, corporaties en andere organisaties beschermt. Deze bomen zijn van grote waarde voor onze leefomgeving en het bereiken van de groene- en

[1] Bijvoorbeeld een populier van 25 meter hoogte van zo'n 50 jaar oud. Als deze boom vlakbij een parkeerplaats staat, is het belangrijk om deze regelmatig te controleren. Een dergelijke boom wordt meegenomen in de boomveiligheidscontrole en wordt, net als een straatboom, als individuele boom beheerd.

klimaatadaptiedoelen. Het Bomenplan gaat vrijwel uitsluitend over bomen. Bomen vormen uiteraard een eenheid met al het andere groen in de stad.

De geformuleerde beleidsambities hebben impact op de lange termijn. Het bomenbestand wordt goed beschermd en verder ontwikkeld. Deze invloed strekt zich dus uit over tientallen jaren. Dit Bomenplan is daarom een beleidskader voor zowel de korte als de lange termijn.

Aalsmeerse definitie van een boom:

"een houtig opstaand gewas met een diameter van minimaal 10 centimeter op 1,3 meter hoogte."

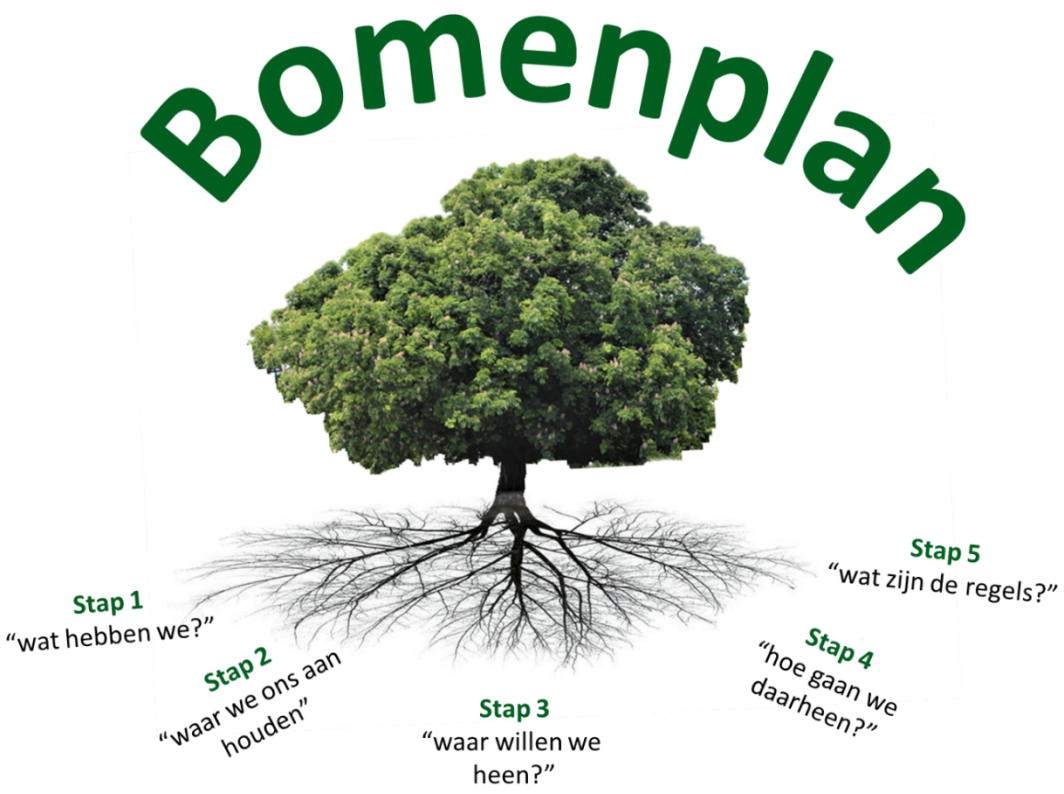
1.5 Leeswijzer

Het Bomenplan is ingedeeld in zes hoofdstukken:

1. **Inleiding**
2. **Wat hebben we** – er is een analyse uitgevoerd van de gegevens uit het boombeheersysteem (database). Daarnaast is buiten een Quickscan van het bomenbestand uitgevoerd. Daarbij is gelet op de aanwezigheid en zichtbaarheid van boomstructuren, en de plaatsen waar de gemeente opvallend 'groen' of juist 'grijs' is;
3. **De waarde van bomen** – bomen zijn van grote waarde op tal van vlakken. Deze waarden zijn benoemd. Het is belangrijk om deze waarden te behouden en daaraan verder te bouwen. In dit hoofdstuk is een paragraaf opgenomen waarin de beleidsambities zijn opgesomd. Participatie speelde hier een grote rol. De bewoners hebben meegedacht via een enquête en door deelname aan de bomenwandelingen. Daarnaast is gesproken met de gemeenteraad, groene organisaties, wijkoverleggen en de dorpsraad. Het Bomenplan is daarmee ook écht een gezamenlijk Aalsmeers plan;
4. **Beschermen van bomen** – hier zijn de nieuwe algemene beleidsregels opgenomen met betrekking tot de bescherming van bomen.
5. **Bouwen aan bomen** – in dit hoofdstuk zijn de nieuwe beleidsambities, doelen en aanbevelingen uitgewerkt. Dit is nodig om de waarde van de Aalsmeerse bomen te vergroten.
6. **Bomenagenda** – in de bomenagenda, gericht op te nemen acties en maatregelen, is onderscheid gemaakt in drie scenario's: (1) scenario met streefbeelden en vergroening, (2) scenario met behouden huidige bomenbestand en samen vergroenen, (3) scenario met instandhouding huidige bomenbestand en (4) scenario budgetneutraal.

Tijdens het tot stand komen van dit Bomenplan is veel informatie verzameld en uitgewerkt ter ondersteuning aan het beleid.

Het Bomenplan is opgesteld via een route met vijf stappen.

2 **De Aalsmeerse bomen -** Wat hebben we?

Aalsmeer heeft een gebiedskarakteristiek en veelzijdig bomenbestand. Kenmerkend voor de opbouw van Aalsmeer is de lintvormige bebouwing, afkomstig uit de droogmakerijen. Daarnaast bestaat een groot deel van de gemeente uit water. Dit samenspel van water met groen en bomen is kenmerkend voor Aalsmeer. De openbare ruimte is daardoor relatief beperkt; ook in het buitengebied staan relatief weinig bomen. Toch heeft de gemeente ruim 12.800 bomen in eigendom. Omgerekend betekent dat voor iedere woning ruim 1,3 gemeentelijke boom. In de berekening zijn ook de bomen in de parken en groenzones meegerekend. Worden alleen bomen in woonstraten gerekend dan komt de verhouding op ruim 0,7 boom per woning uit.

In 2020 zijn alle gemeentelijke bomen opnieuw geïnventariseerd. Daarbij is een boomveiligheidscontrole uitgevoerd en zijn algemene kenmerken zoals soort, leeftijd en afmetingen opgenomen. Er is onder andere gelet op de conditie, eventuele gebreken en de benodigde veiligheidsmaatregelen. Dit levert veel inzichten op die in dit hoofdstuk zijn uitgewerkt.

2.1 Karakteristieke soorten

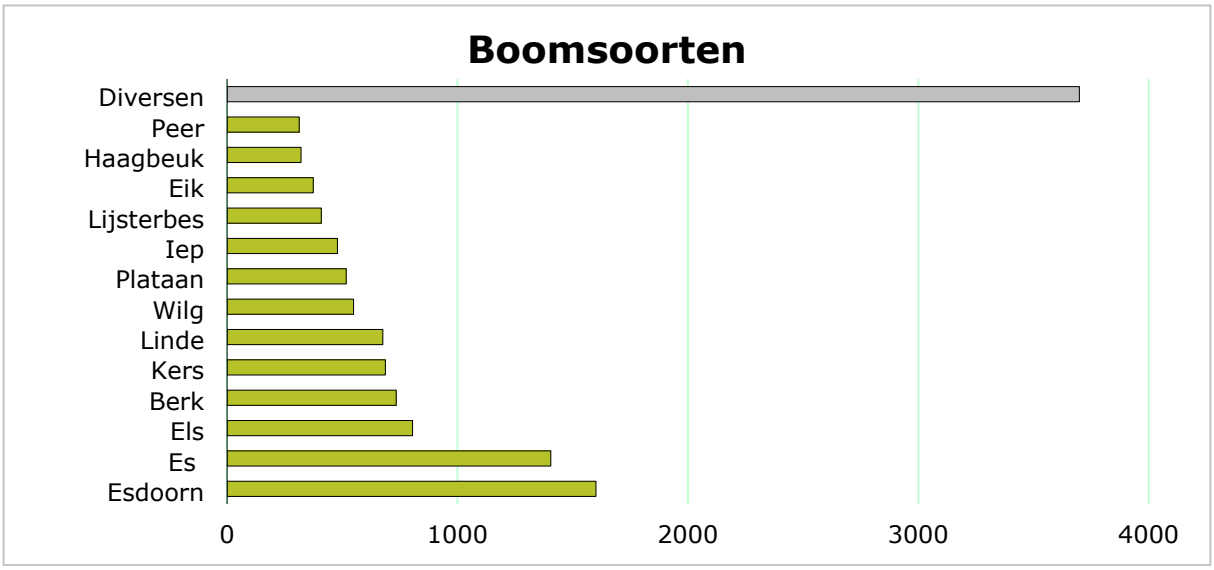

In Aalsmeer komt een aantal soorten vaak voor. Het betreft de esdoorn, es en els. Deze bomen groeien goed op klei- en veengronden met een hoge grondwaterstand.

In Aalsmeer is verder sprake van een grote diversiteit aan soorten. Er is geen soort die er duidelijk bovenuit springt. De top-3 van meest voorkomende soorten vertegenwoordigt gezamenlijk zo'n 30% van het bomenbestand.

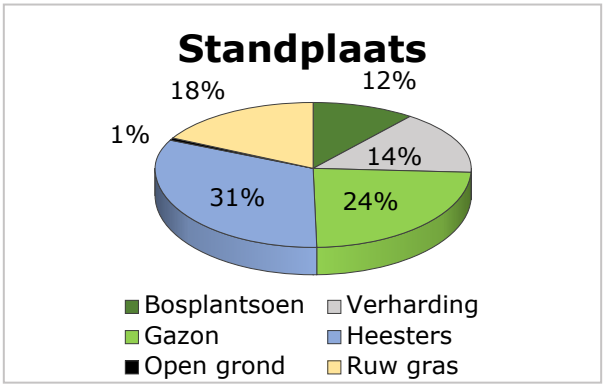
Er komen veel soorten voor die gewoonlijk worden aangeplant om de woonwijk 'aan te kleden', zoals de sierkers, lijsterbes of sierpeer.

Daarnaast komen er soorten voor die, mits met een goede groeiplaats, kunnen uitgroeien tot grote beeldbepalende exemplaren. Voorbeelden zijn lindes, eiken of platanen.

2.2 Op een goede plek

De favoriete standplaats van een boom is in een bos of natuurgebied. Daar heeft een boom voldoende bovengrondse én ondergrondse ruimte om uit te groeien en daar is doorgaans voldoende vocht en voedsel beschikbaar.

Het aanplanten van bomen in woonwijken, ingesloten door bestrating en kabels en leidingen, is dus verre van ideaal voor bomen. Gelukkig staan veel bomen in Aalsmeer op relatief gunstige locaties. Dit zijn open groeiplaatsen, zoals in gazon of heestervakken.

Slechts 14% van de bomen staat in de verharding, de meest ongunstige plek voor een boom. Veelal staan deze bomen in woonstraten en langs doorgaande wegen. Ondanks deze relatief ongunstige standplaatsen zijn deze bomen wel belangrijk als aankleding van de wijk en voor de natuurbeleving. Daarnaast zijn bomen in woonstraten belangrijk om

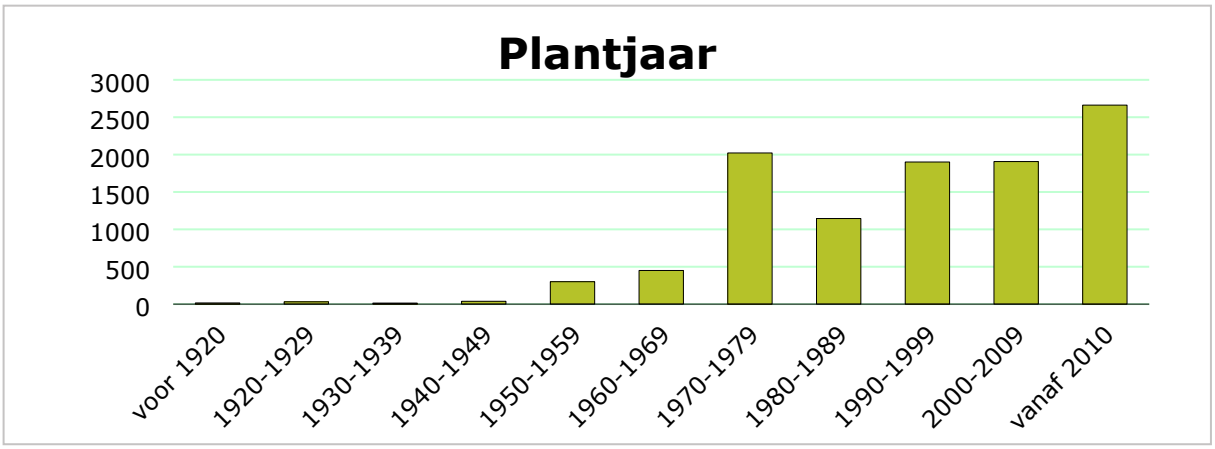
overmatige hitte of wateroverlast tegen te gaan. Helaas kunnen de bomen in verharding ook overlast geven door opdruk van omringende bestrating. Door het inrichten van een goede groeiplaats met voldoende ondergrondse ruimte is dit meestal te voorkomen.

2.3 Jonge bomen

Verreweg de meeste bomen zijn geplant vanaf de jaren ’70. Dit aantal neemt, met een kleine ‘dip’ in de jaren ’80, elk decennium toe. In de periode na 1970 zijn de kernen in gemeente Aalsmeer snel uitgebreid en zijn grote aantallen bomen aangeplant.

In de laatste tien jaar is een stijging in het aantal bomen zichtbaar. Dit betekent dat in de laatste jaren veel bomen zijn aangeplant. In het kader van de vergroening is dit een positieve ontwikkeling. Het bomenbestand in gemeente Aalsmeer bestaat hierdoor uit relatief veel jonge bomen.

Uit de periode van voor 1950 is slechts een 100-tal bomen bewaard gebleven. De belangrijkste reden daarvoor is dat in de periode voor 1950 voornamelijk elzen, wilgen en populieren werden aangeplant. Deze bomen worden veelal niet ouder dan 50 á 60

jaar.

Op onderstaande foto’s is links één van de oudere bomen in de gemeente weergegeven. Dit is een treurbeuk bij het Boomkwekerskerkhof. Deze boom is meer dan 100 jaar oud.

Rechts is een aantal jonge bomen weergegeven. Deze bomen staan bij de Snoekbaarsstraat in Oosteinde. Deze jonge bomen zijn enkele jaren geleden geplant en hebben een goede groeiplaats meegekregen. Er is geïnvesteerd in de plantplaats en er is goed gekeken naar de locatie. De wortels hebben ruimte om vocht en voeding op te nemen en de kroon kan breed uitgroeien. De bomen hebben alle ruimte om uit te groeien tot prachtige oude exemplaren.

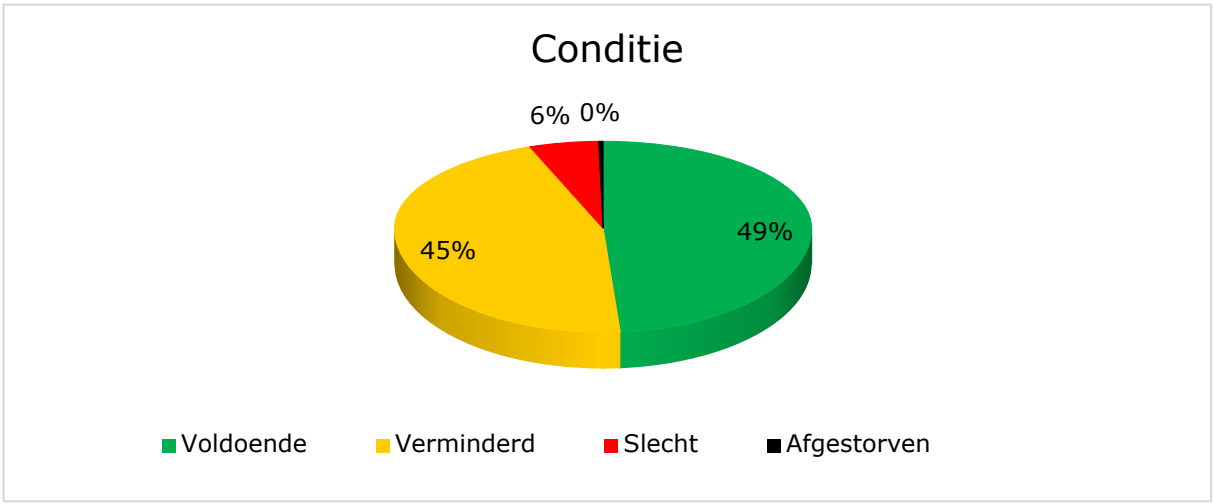

2.4 Conditie

De conditie is een belangrijke graadmeter als het gaat om de kwaliteit van bomen. De conditie wordt bepaald op basis van groeikenmerken zoals de lengte van de groeischeuten, de dikte van knoppen en de kleur van het blad.

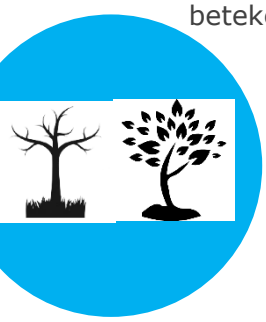
Anno 2021 heeft ongeveer de helft van de bomen in Aalsmeer een *voldoende (en goede)* conditie. Deze bomen vertonen goede en onverstoorde groei. Ongeveer 45% van de bomen heeft een verminderde conditie. Dit heeft vooral betrekking op de oudere bomen in de gemeente. Deze bomen zijn gezond, maar de groei is gestagneerd. Op zich niet erg, maar met uitstekende groeiomstandigheden kunnen ook oudere bomen nog groeien in omvang en in waarde vermeerderen. De overige 6% van de bomen hebben een slechte conditie. Deze bomen hoeven niet gelijk vervangen te worden, maar moeten wel jaarlijks worden gecontroleerd op veiligheid, omdat ze (beginnende) afstervingsverschijnselen vertonen.

De conditieverdeling van het bomenbestand bevestigt het belang van goed en structureel onderhoud. De cijfers zijn vergelijkbaar met veel andere gemeenten.

2.5 Achterstand in onderhoud

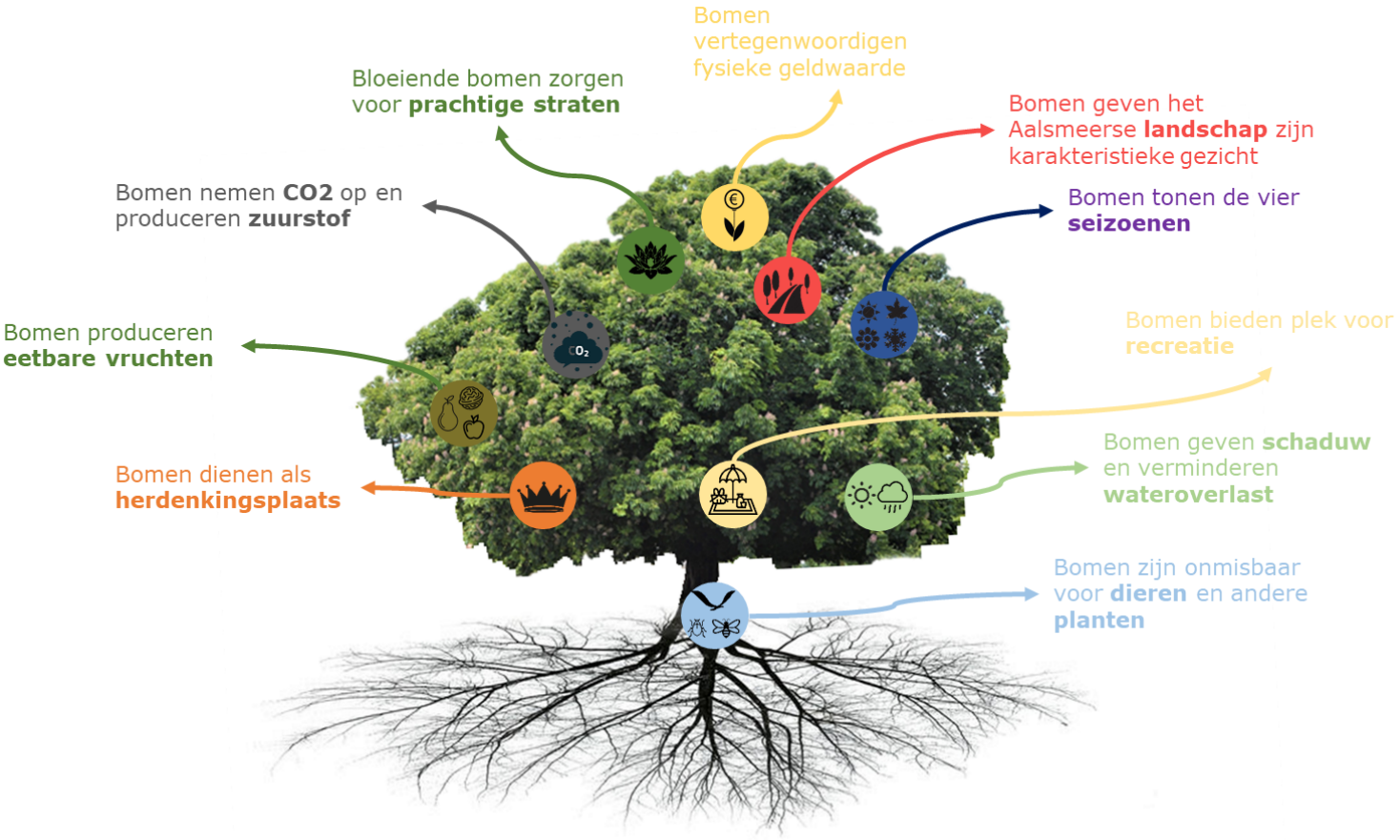
De afgelopen jaren (2021 en eerder) zijn de bomen veilig onderhouden op basis van de boomveiligheidscontrole. Er waren te weinig middelen voor goede begeleidingssnoei. Daarnaast is er de afgelopen jaren te weinig vervanging geweest van zieke bomen en bomen met een slechte conditie. Daarom moet er een inhaalslag worden gemaakt. Dit betekent dat in 2022 de kosten voor snoei eenmalig hoger uitvallen.

3 De waarde van bomen

3.1 Waarom - waarde van bomen voor Aalsmeer

Bomen zijn enorm belangrijk. Sterker nog: ze zijn onmisbaar voor de mens. Bomen zijn niet alleen mooi, maar zijn ook bepalend voor de identiteit en sfeer in de straat. De voordelen en waarden van bomen zijn bijna talloos, toch is een poging gedaan deze aan te stippen.

Al die verschillende voordelen die bomen bieden zijn gegroepeerd in vijf categorieën. Deze waardes kwamen naar boven bij de bomenenquête en de bomenwandelingen door de gemeente.

1. Bomen zijn **intrinsiek waardevol.**

- Bomen zijn belangrijk als individu en levend wezen.
- Al sinds mensenheugenis worden bomen gekoesterd vanwege bijzondere gebeurtenissen, of als markeringsplek.
- Bomen worden al eeuwenlang gebruikt vanwege hun eetbare vruchten.
- De waarden van bomen zijn vaak indirect en lastig kwantificeerbaar, maar daarom niet minder belangrijk. Hierin wordt niet alleen gekeken naar de economische waarde van groen, maar worden ook maatschappelijke waarden zoals woonplezier en gezondheid betrokken.
- De monetaire waarde van bomen kan worden uitgedrukt volgens de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen. Deze richtlijnen zijn bedoeld voor de taxatie van bomen bij ruimtelijke ontwikkeling of bij beschadiging van de boom.
- Ook na de kap van een boom heeft deze nog waarde: als grondstof voor bijvoorbeeld meubels of als brandhout.

2. Bomen zijn waardevol voor **ecologie en natuur**

- Bomen bieden nestgelegenheid en voedselgelegenheid aan dieren, zoals insecten, vogels en vleermuizen.
- Bomen vormen een op zichzelf staand ecosysteem waar veel diersoorten in voorkomen. Op sommige inheemse bomen komen tot wel 450 soorten insecten voor.
- Bomen zijn onmisbaar voor planten en organismen zoals korstmossen. Soms komen er wel 300 verschillende organismen voor op één boom.

3. Bomen zijn waardevol voor **leefbaarheid en aankleding**

- Bomen brengen kleur en sfeer in de woonwijk.

- Bomen dragen bij aan de herkenbaarheid en het karakter van onze omgeving; we voelen ons 'thuis'.
- Groen en bomen zorgen voor ontspanning en verlagen het stressgevoel.
- Groen stimuleert (spelenderwijs) de ontwikkeling van kinderen op diverse gebieden.

Het Bomenplan is ons gezamenlijke plan. Wie hielp er mee?

- *bewoners, via de bomenenquête en de drie bomenwandelingen;*
- *gemeenteraad van Aalsmeer*
- *groene belangenorganisaties*
- *wijkoverleggen van Stommeer, Hornmeer, Westeinderplassen, Kudelstaart, Aalsmeer-oost en Aalsmeer dorp*
- *dorpsraad*

4. Bomen zijn waardevol voor **klimaat en leefmilieu**

- Bomen leggen CO_2 (het belangrijkste broeikasgas) vast, via het proces van fotosynthese.
- Bomen produceren zuurstof.

- Bladeren filteren afvalstoffen zoals fijnstof en zorgen zo voor schonere lucht.
- Bomen hebben, door verdamping en schaduw, een verkoelend effect op warme zomerdagen. Daardoor hoeft de airco minder aan en dit heeft een positief effect op het klimaat.
- Bomen en groen zijn een natuurlijke geluidswal.
- Bomen verbeteren de leefomgeving rond Schiphol. De negatieve effecten van het vliegveld worden verminderd.
- Door al deze voordelen zorgen bomen voor minder ziektes als astma, huidkanker en diabetes.

5. Bomen zijn waardevol voor **recreatie, cultuurhistorie en het landschap**

- Aalsmeer heeft een rijke historie met het kweken van bomen en heesters.
- Het typisch Aalsmeerse landschap met de langgerekte droogmakerijen en lintbebouwing is nog duidelijk zichtbaar. Deze wegen worden vaak geaccentueerd door lange oude bomenrijen.

- In de gemeente zijn verschillende bomen aangeplant om daarmee belangrijke gebeurtenissen te herdenken. Denk daarbij aan de geboorte of huwelijk van één van de leden van ons koningshuis. Deze bomen koesteren we en krijgen extra aandacht en bescherming.

- (Klim)bomen bieden speelgelegenheid voor oud en jong en stimuleren ontmoeting en beweging.

3.2 Hoe – de ambities en doelen in het kort

Bomen zijn op talloze punten van waarde voor Aalsmeer. De bomen en de waarden van deze bomen moeten goed worden beschermd en waar mogelijk worden vergroot. In het Bomenplan zijn verschillende beleidsprincipes en ambities geformuleerd. In onderstaande opsomming zijn deze kort samengevat. In hoofdstuk 4 zijn ze verder uitgewerkt.

Als eerste een aantal beleidsregels om de waarde van bomen te beschermen:

1. Gemeente Aalsmeer zorgt voor een **veilig en goed beheerd bomenbestand**. Daarin speelt de boomveiligheidscontrole (BVC) een belangrijke rol. De gemeente geeft daarmee invulling aan haar zorgplicht.
2. Gemeente Aalsmeer **herplant gekapte bomen**. Daarbij geldt als uitgangspunt: **de juiste boom op de juiste plaats met de juiste groeiruimte**. Dit gebeurt zoveel mogelijk op dezelfde plaats. Daarbij is de (toekomstige) kwaliteit van de boom echter belangrijker dan de kwantiteit. Liever één goed groeiende boom dan drie bomen met een matige groeiplaats.
3. Gemeente Aalsmeer **beschermt bomen bij ruimtelijke ontwikkelingen**. Dit geldt ook voor werkzaamheden of evenementen rond bomen. Bij nieuwbouw of werkzaamheden onder de grond wordt eerst naar aanpassing van het plan of de omgeving gekeken. Kap is de laatste optie.
4. Gemeente Aalsmeer **maakt heldere en éénduidige keuzes met betrekking tot overlast**. Overlast is een subjectief begrip; met een goed afwegingskader kunnen afgewogen keuzes worden gemaakt en kunnen deze goed worden uitgelegd.
5. Gemeente Aalsmeer **beschermt de bijzonder waardevolle en gemeentelijke bomen extra goed**. Bomen voor de waardevolle bomenlijst worden getoetst aan de hand van criteria waarmee de boomwaarde zo objectief mogelijk wordt bepaald.
6. Gemeente Aalsmeer **communiceert** helder en transparant over het beleid en beheer van bomen.

Vervolgens zijn ambities opgesteld om te bouwen aan de waarde van het bomenbestand:

1. Gemeente Aalsmeer **stelt een gemeentelijke boomstructuur op**, gebaseerd op de Groenvisie. Deze structuur wordt goed beschermd en verder ontwikkeld.
2. Gemeente Aalsmeer **richt nieuwe woonwijken groen in**. Daarvoor wordt gestreefd naar een bomennorm van 0,8 boom/woning voor woonstraten en van 1,1 boom/woning voor woongebieden met groene zones[2]. Zo komen in iedere nieuwe wijk of straat voldoende bomen te staan.
3. Gemeente Aalsmeer **vergroent bestaande woonwijken**. Dit kan deels door kansen te benutten bij een reconstructie, maar de gemeente wil hier nadrukkelijk ook de bewoners bij betrekken. Het betreft immers hun directe leefomgeving.
4. Gemeente Aalsmeer **stimuleert bewoners tot het planten van bomen**. Ieder jaar wordt een wijk geselecteerd en kunnen bewoners aanmelden voor een gratis boom.
5. Gemeente Aalsmeer **maakt haar bomen zichtbaar**. Dit wordt gedaan door een openbare bomenroute op te stellen langs de bijzondere bomen en lanen in de geeente. Daarnaast wordt voor iedere honderdjarige die dat wil een boom geplant.

---

[2] Dit lijkt minder dan het gemiddelde in Aalsmeer, maar is in werkelijkheid een stevige ambitie voor het desbetreffende gebied. In het gemiddelde voor Aalsmeer als geheel zijn ook de bomen in parken meegerekend.

4 **Beschermen** – wat gaan we doen

4.1 Veilige en goed beheerde bomen

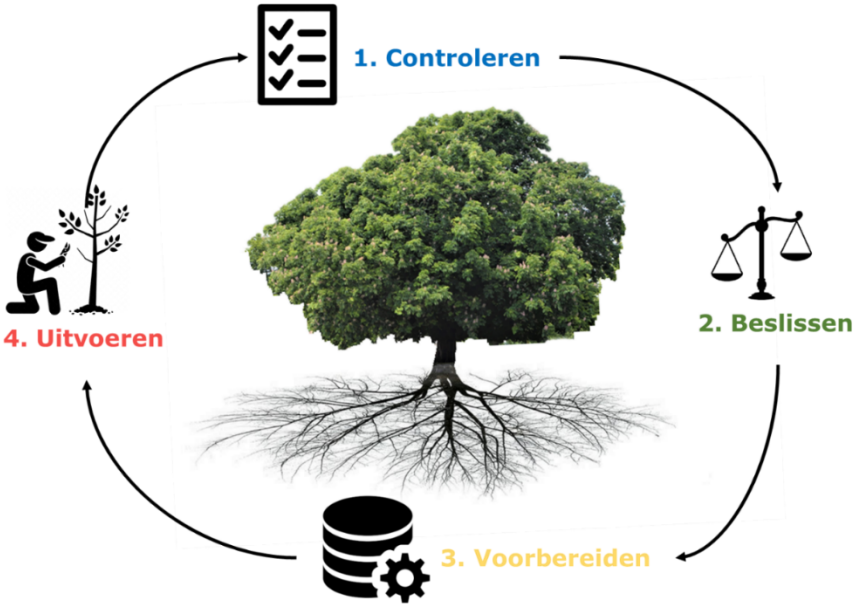

Gemeente Aalsmeer is verantwoordelijk voor het goed beheren en veilig houden van haar bomen. Sterker nog: de gemeente kan aansprakelijk worden gesteld, als door haar doen en laten schade ontstaat aan eigendommen van een ander.

Cyclisch beheren van bomen

De gemeente hanteert een standaard cyclus om de bomen efficiënt te kunnen beheren. In de toekomst wordt dit uitgewerkt in een gemeentelijk boombeheerplan. De cyclus bestaat uit vier stappen:

- **Stap 1** - de gemeentelijke bomen worden regelmatig (in principe iedere 3 jaar, minimaal eens per 5 jaar) gecontroleerd door gecertificeerde boomveiligheidscontroleurs. De inspectie wordt uitgevoerd volgens het Handboek Bomen. Dit gebeurt in een bomenpaspoort waarin alle gegevens over de boom en de inspectie worden ingevoerd. Bij de controle wordt gelet op conditie en eventuele gebreken, ziektes of aantastingen. Op basis van de gebreken, met het oog op de risico's op die plek, worden passende maatregelen geadviseerd. Veelal betreft dit snoei, maar het kunnen ook specifieke maatregelen zijn, zoals een vervolgonderzoek of het vellen van de boom. Daarnaast kan het nodig zijn om bomen ingrijpend te snoeien (kandelaberen) om deze veilig te houden. Naast deze controle op veiligheid wordt advies gegeven over het beheer van de boom.
- **Stap 2** – de gemeente beslist of de geadviseerde veiligheids- en beheermaatregelen worden uitgevoerd en welke bomen worden meegenomen in de vervangingsronde (*zie paragraaf 4.2*)
- **Stap 3** –het werk wordt voorbereid door de gemeente. Indien nodig wordt het onderhoud uitgevoerd via een (raam)overeenkomst met een aannemer.
- **Stap 4** – de maatregelen worden uitgevoerd door gecertificeerde boomverzorgers (European Tree Workers) of gecertificeerde adviseurs (European Tree Technicians). Het werk gebeurt volgens de normen van Handboek Bomen. Bij de uitvoering wordt altijd gewerkt volgens de juiste gedragscodes. Daarbij wordt bijvoorbeeld gelet op broedende vogels. De werkzaamheden zijn veelal gebaseerd op de boomveiligheidscontrole. Bij die controle wordt gelet op veiligheidsaspecten zoals dood hout, gevaarlijke takken. Daarnaast wordt gelet op beheeraspecten zoals begeleidingssnoei (opkronen) en vormsnoei zoals knotten.

Meldingen, overlast en noodkap.

De gemeente krijgt regelmatig meldingen van de bewoners. Soms betreft dit overlast van bijvoorbeeld overhangende takken. In dat geval wordt het nieuwe afwegingskader gebruikt (*zie paragraaf 4.5*). Eventueel benodigde maatregelen worden zoveel mogelijk binnen de vaste cyclus uitgevoerd. Bij meldingen van gevaarlijke situaties, zoals losse takken, scheefstaande bomen of struikelgevaar door bestratingsopdruk bepaalt de bomenploeg de urgentie. Daarvoor wordt een veldbezoek uitgevoerd, gevolgd door de benodigde maatregelen.

Bij ernstige en acuut gevaarlijke situaties voor personen of goederen mag de boombeheerder opdracht geven tot noodkap, zonder dat daar een vergunningsprocedure voor nodig is. Dit is geregeld via de gemeentewet (art. 172:3). Het gaat dan bijvoorbeeld om stormschades of plotseling scheefstaande bomen, maar ook om bomen met bijvoorbeeld iepziekte. De noodkap kan worden gemeld bij de reguliere boomveiligheidscontroles, maar ook door een medewerker van de gemeente of een bewoner.

Boomziektes

Er komen regelmatig ziekten, aantastingen en plagen voor bij bomen. Ook gemeente Aalsmeer heeft daarmee te maken. Het betreft dan vooral: eikenprocessierups, essentaksterfte (zie foto) en kastanjebloedingsziekte, iepziekte en, in mindere mate, roetschorsziekte. Zie bijlagendocument voor meer informatie over deze boomziektes.

De gemeente neemt de volgende maatregelen om de invloed van boomziekten te verkleinen en verspreiding te voorkomen:

- De gemeente inspecteert de gemeentelijke bomen minimaal één keer per drie jaar via de reguliere boomveiligheidscontroles. Indien nodig wordt gekozen om vaker te controleren, om de voortgang van ziektes goed te monitoren.
- In het geval van een ziekte met gevaar voor de volksgezondheid, zoals roetschorsziekte, wordt een speciaal protocol gevolgd en wordt de boom met spoed verwijderd.
- Bomen met iepziekte moeten met spoed worden verwijderd. De gemeente kan dit ook vragen van bewoners, om verspreiding van de ziekte te voorkomen.
- In de Bomenverordening (artikel 4:11e) zijn regels opgenomen die het mogelijk maken om zieke bomen met spoed te kunnen verwijderen zonder een eventuele vergunning.
- Niet iedere zieke boom hoeft (direct) te worden verwijderd. Goede monitoring is daarbij belangrijk.
- De gemeente plant bomen op een goede groeiplaats, zodat bomen minder vatbaar zijn voor ziektes.
- De gemeente gaat meer variatie aanbrengen in de boomstructuren. Daardoor hebben boomziektes minder invloed op het Aalsmeerse bomenbestand.

4.2 Vervangen van bomen

Als een boom van de gemeente ziek, gevaarlijk of aan het einde van de levensduur is, kan het nodig zijn om deze te rooien. Dit kan ook het geval zijn als een boom niet kan worden ingepast bij ruimtelijke ontwikkeling (projectbomen). Als richtlijn kan worden aangehouden dat een gemeentelijke boom gemiddeld 40 jaar meegaat. De afschrijvingstermijn waarmee gerekend wordt voor budgetbepaling is voor een gemeentelijke boom dan ook 40 jaar. Dit betekent theoretisch dat jaarlijks 2,5% van het bomenareaal zou moeten worden vervangen.

Ongeveer de helft (1,25%) daarvan wordt gekapt vanwege de veiligheid of einde levensduur van de soort. Deze vervangingsopgave betreft de structurele vervanging om het bomenbestand op niveau te houden; het vervangingsbudget is op deze structurele vervanging gebaseerd.

De andere helft, projectbomen, is als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte. Dit is een meer flexibele vervangingsbehoefte die afhankelijk is van het aantal en de omvang van uit te voeren projecten. Voor de vervangingsbehoefte van projectbomen is geen structureel budget in de begroting opgenomen. Deze investeringen worden als onderdeel gezien van projectbegrotingen in het Meerjaren Projecten Plan. Het niet bijdragen van een vervangingsbudget voor bomen aan projecten beperkt de beïnvloeding op het eindresultaat.

In Aalsmeer worden de te vervangen bomen zoveel mogelijk in één jaarlijkse vervangingsronde gekapt en herplant; de bomenrenovatie. Het uitgangspunt daarbij is: **voor iedere gekapte boom wordt een boom teruggeplant**.

Het heeft de voorkeur een boom te herplanten op dezelfde plaats. In sommige gevallen is daar echter te weinig ruimte voor een goede groeiplaats. De gekapte boom stond op een plek waar deze weinig groeiruimte had door verharding of kabels en leidingen, of waar de boom overlast veroorzaakte. Het herplanten van een boom op dezelfde plaats is in dat geval niet wenselijk of mogelijk. De nieuwe boom komt nooit volledig tot wasdom, of er ontstaan opnieuw problemen. In dat geval kiest de gemeente ervoor te **herplanten op een andere plaats**. Uitgangspunt is daarbij: **de juiste boom op de juiste plek.**

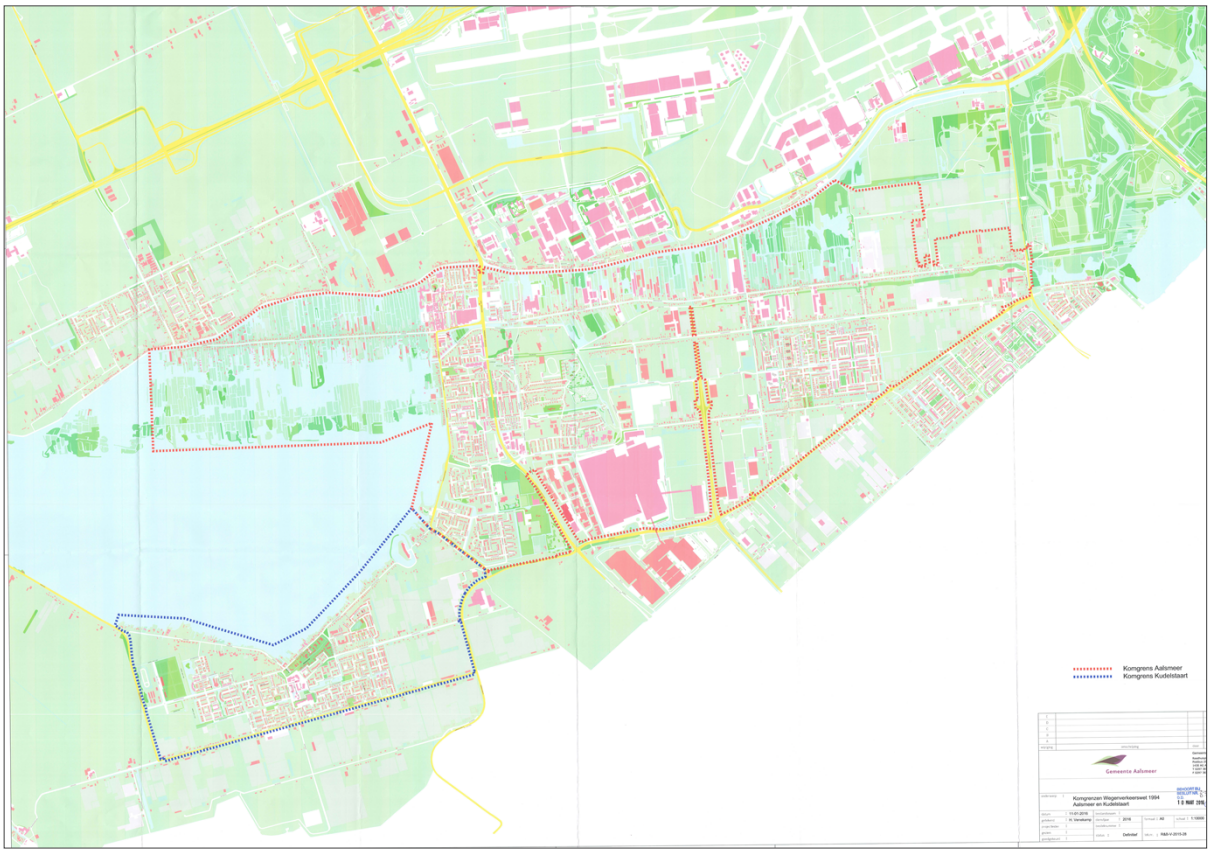
In sommige situaties wacht de gemeente met herplant totdat meerdere bomen uitvallen, of tot de straat opnieuw wordt ingericht. Het geeft de mogelijkheid een eenduidig beeld te creëren of om voor twee (kleine) gekapte bomen één boom met een goede groeiplaats terug te planten. Uitgangspunt is dat het beoogde volume van de kroon (bij een uitgegroeide boom) minimaal vergelijkbaar is met de gekapte bomen. Het **volume is dus leidend, niet alleen het aantal** bomen.

Bij herplant gelden de volgende uitgangspunten:

- De gemeente streeft ernaar voor iedere gekapte boom een boom terug te planten.
- De gemeente vindt de kwaliteit van bomen belangrijker dan de kwantiteit. Liever één goede boom dan twee bomen zonder goede groeiruimte.
- De gemeente plant alleen bomen als deze een goede groeiplaats kunnen krijgen; de juiste boom op de juiste plaats.
- De gemeente plant in principe geen bomen boven kabels en leidingen ~~of op het riool~~. Andersom moeten ook geen kabels en leidingen onder bomen worden aangelegd.
- Voor de inrichting van de nieuwe groeiplaats worden de normen van het Handboek Bomen gebruikt.
- Bij reconstructies worden kabels en leidingen zodanig neergelegd dat er voldoende groeiruimte blijft voor bestaande of nieuwe bomen.

4.3 Beschermen van bomen

Gemeentes mogen, binnen de bebouwde kom, eigen regels maken voor het beschermen van bomen. Bomen buiten de bouwde kom worden beschermd via de Wet Natuurbescherming. Gemeente Aalsmeer hanteert de bebouwde komgrens van verkeer, zie onderstaande afbeelding. De kaart is opgenomen in het bijlagendocument.

De gemeente Aalsmeer hanteert voor zowel gemeentelijke als particuliere bomen een waardevolle bomenlijst. De bomen op deze lijst zijn kapvergunning plichtig, de overige bomen niet. Omdat de gemeente alle gemeentelijke bomen belangrijk vindt wordt voor gemeentelijke bomen die niet op de waardevolle bomenlijst staan een interne procedure gevolgd (*zie paragraaf 4.4*).

Van 2013 tot 2021 was leeftijd (ouder dan 40 jaar) het enige criterium voor plaatsing van een boom op de waardevolle bomenlijst. De gemeente wil het principe van de waardevolle bomenlijst graag voortzetten, maar scherpt de criteria aan. Een boom kan immers, naast bijzondere leeftijd, op veel meer punten waardevol zijn. De voordelen van de waardevolle bomenlijst zijn:

- de écht bijzondere bomen worden goed beschermd;
- mensen worden niet vooraf afgeschrikt tot het planten van een boom vanwege de mogelijke procedure als zij deze willen vervangen;
- in de praktijk worden de meeste aanvragen bij een algehele vergunningsplicht toch verleend. Deze methode zorgt voor minder administratieve lasten voor de gemeente;

De boom moet ten eerste voldoen aan twee drempelcriteria:

1. de boom is in voldoende conditie en heeft een toekomstverwachting van > 10 jaar;
2. de boom (zowel de kroon als de wortels) kan zich op deze plek goed ontwikkelen. Er zijn dus geen bovengrondse en ondergrondse belemmeringen aanwezig.

Als de boom positief scoort op de drempelcriteria wordt gekeken of de boom een bijzondere waarde heeft voor gemeente Aalsmeer op één of meerdere van onderstaande criteria. Per criterium zijn objectieve voorwaarden opgesteld, zie voor de uitwerking het bijlagendocument.

- bijzondere ouderdom;
- bijzondere afmetingen;
- bijzondere verschijningsvorm;
- bijzondere ecologische waarde;
- bijzondere cultuurhistorische waarde;
- bijzondere dendrologische waarde (bijzondere soort).

In de meeste gevallen betreft het een individuele boom. Het kan echter ook zijn dat een boom een belangrijk onderdeel is van een ecologische of historische structuur. In dat geval kunnen meerdere bomen binnen die structuur worden opgenomen.

Na vaststelling van het Bomenplan worden onderstaande stappen uitgevoerd om te komen tot de daadwerkelijke lijst. Dit is de toekomstige uitwerking van het Bomenplan.

stap 1. op basis van de vastgestelde criteria wordt een nieuwe **inventarisatie** uitgevoerd van alle gemeentelijke en particuliere bomen in gemeente Aalsmeer. Indien nodig wordt dit gedaan op basis van luchtfoto's;

stap 2. op basis van de inventarisatie wordt een **concept** Waardevolle Bomenlijst opgesteld.

stap 3. de concept Waardevolle Bomenlijst wordt **voorgelegd aan eigenaren** van de bomen. Als de boom in het verleden al op de lijst stond, wordt dit ter kennisgeving gedeeld. Als de boom in het verleden niet op de lijst stond, wordt dit ter goedkeuring gedeeld. De eigenaren kunnen dan bezwaar maken tegen plaatsing. Eigenaren worden niet gecompenseerd voor plaatsing op de lijst;

stap 4. na goedkeuring wordt de Waardevolle Bomenlijst **voorgelegd aan het college** van Aalsmeer;

stap 5. na vaststellen van de Waardevolle Bomenlijst is deze **definitief**. De lijst wordt éénmaal per tien jaar herzien via een nieuwe inventarisatie.

Omgevingsvergunning – gemeente Aalsmeer is verantwoordelijk voor de bescherming van de Waardevolle Bomen. Na vaststelling van de Waardevolle Bomenlijst zal de gemeente dit beleid handhaven. De bomen van de Waardevolle Bomenlijst mogen dan niet meer zonder Omgevingsvergunning worden gekapt of rigoureus gesnoeid (20%).

Illegale kap – als de eigenaar de boom kapt zonder Omgevingsvergunning, is sprake van illegale kap. De gemeente zal in dat geval een herplantplicht opleggen van een boom met een grote aanplantmaat of een storting waarmee de gemeente nieuwe bomen kan verzorgen. Deze boom wordt vervolgens in principe opnieuw opgenomen op de Waardevolle Bomenlijst. Indien noodzakelijk kan de gemeente kiezen voor het strafrechtelijke traject. In dat geval zal het Openbaar Ministerie de zaak behandelen en wordt veelal een geldboete opgelegd.

4.4 Beschermen van bomen bij ruimtelijke ontwikkelingen

In Aalsmeer wordt veel gewerkt aan en in de openbare ruimte, dus ook rond gemeentelijke bomen. Dit doet de gemeente soms zelf, maar meestal wordt dit gedaan door een externe aannemer of projectontwikkelaar. Het betreft dan de inrichting van een straat of nieuwbouwwijk, of een reconstructie van bestaande inrichting. Deze werkzaamheden vinden ook dichtbij bomen plaats. Het is dan belangrijk dat bomen zoveel mogelijk worden ingepast in het project en dat deze goed worden beschermd bij de werkzaamheden.

Met onderstaande procedure beschermt de gemeente **alle bomen binnen projecten**. Geen enkele boom wordt onnodig gekapt en alle gekapte bomen worden gecompenseerd. Dit gebeurt bij voorkeur binnen het project. Bij alle gemeentelijke bomen die onderdeel worden van een project of reconstructie, wordt onderstaand proces gevolgd:

stap 1. de initiatiefnemer (intern gemeente of extern) laat in een vroeg stadium (na, in een vroeg stadium, overleg met de gemeente beoordelaar van de bomen) een onafhankelijk bomenonderzoek (Bomen Effect Analyse) uitvoeren. Daaruit blijkt wat de kwaliteit is van de bomen en wat de effecten van de voorgenomen plannen zijn;

stap 2. de initiatiefnemer dient op basis van het bomenonderzoek een voorstel in waarop hij het voornemen tot het kappen/rooien van gemeentelijke bomen beschrijft en beargumenteert. Dit wordt gedaan via het formulier 'interne kapprocedure gemeentelijke bomen' (zie het bijlagendocument, formulier verkrijgbaar via projectleider);

stap 3. a. kapvergunning: *zie paragraaf 4.3*.
b. interne procedure: een medewerker van de gemeente voert een beoordeling uit van het bomenonderzoek en het project. Daarbij wordt indien nodig nogmaals gekeken naar de kwaliteit van de bomen. De beoordeling van de aanvraag wordt gedaan volgens de 2e pagina van het formulier uit het bijlagendocument;

stap 4. het ontwerp wordt vastgesteld of indien nodig gewijzigd op basis van de beoordeling uit stap 3;

stap 5. als blijkt dat bomen van goede kwaliteit echt niet kunnen worden ingepast, moeten deze worden gecompenseerd via herplant. Daarvoor wordt een waardebepaling uitgevoerd, volgens het Rekenmodel Vervangingskosten (methode van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen);

stap 6. het bedrag uit de waardebepaling wordt vervolgens gebruikt voor compensatie van de gekapte bomen. De initiatiefnemer plant minimaal evenveel bomen aan als het aantal gekapte bomen. De compensatie wordt ingevuld door een grote maat bomen aan te planten (bijvoorbeeld omtrekmaat 35-40) en door ruime groeiplaatsen in te richten;

Waarom een nieuwe procedure?

In Aalsmeer wordt regelmatig gewerkt en ontwikkeld. Het is belangrijk dat er een goede balans is tussen ruimte voor deze ontwikkelingen en behoud van het aanwezige groen. Een omvangrijk vergunningsstelsel bemoeilijkt de ontwikkelingen en dit zorgt voor administratieve druk en kosten en levert in de praktijk geen betere bescherming op.

Met de nieuwe procedure worden alle bomen goed beschermd, ongeacht of deze op de waardevolle bomenlijst staan. Bomen die niet kunnen worden ingepast, worden gecompenseerd.

De écht bijzondere gemeentelijke bomen worden nog extra beschermd via de waardevolle bomenlijst.

stap 7. de voorgenomen kap en invulling van de herplant wordt gecommuniceerd aan de gemeente. In uitzonderlijke gevallen, als compensatie binnen het project niet mogelijk is, wordt het (resterende) bedrag uit de waardebepaling aan de gemeente overgemaakt;

stap 8. als de gemeentelijke boom is opgenomen op de waardevolle bomenlijst, moet alsnog een omgevingsvergunning worden aangevraagd. De vergunning kan dan alsnog worden geweigerd.

4.5 Bomen tijdens werkzaamheden en evenementen

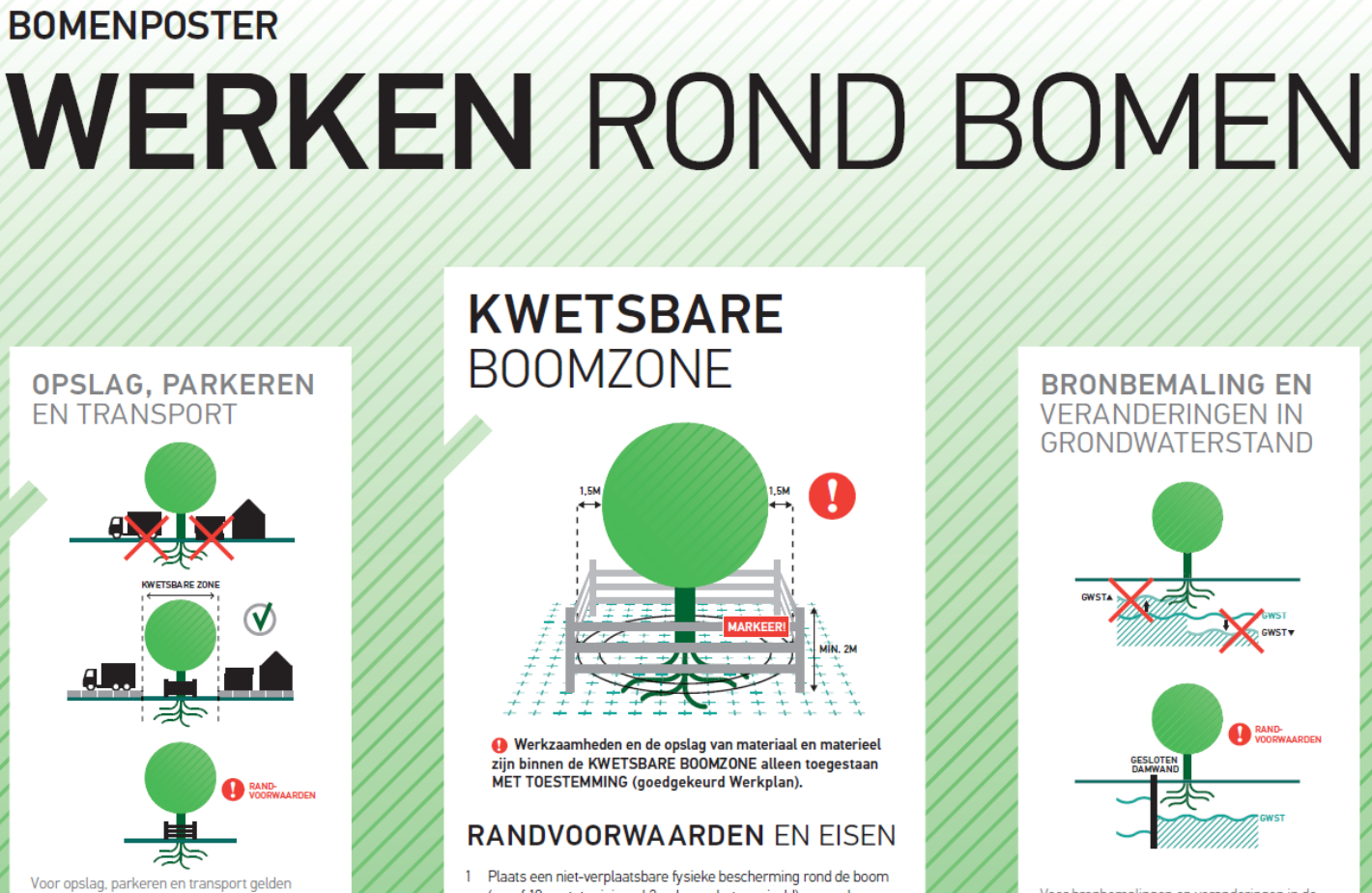
Als de werkzaamheden daadwerkelijk plaatsvinden, maar ook als er bijvoorbeeld een evenement plaatsvindt rond de bomen, komt het helaas voor dat bomen (onbedoeld) worden beschadigd. Activiteiten, werkzaamheden en evenementen mogen geen schade aan de boom of wortels veroorzaken. Ook mag er geen verdichting plaatsvinden van de groeiplaats.

In eerste instantie gelden onderstaande **basisregels**:

- de stam en beworteling van een boom wordt beschermd door de kroonprojectie van de boom af te zetten. Als dit niet mogelijk is, wordt de stam beschermd;
- binnen de kroonprojectie mag geen materiaal of materieel worden geplaatst;
- zonder expliciete toestemming mogen geen wortels worden beschadigd en mag de grond niet worden opgehoogd of afgegraven;

Bomen Effect Analyse – bij grootschalige reconstructies en bouwplannen, grootschalige vervanging van kabels en leidingen kan de gemeente vragen om een Bomen Effect Analyse (BEA). Dit wordt in overleg met de gemeente uitgevoerd. Daaruit blijkt de kwaliteit van de bomen en wordt beoordeeld wat het effect is van de werkzaamheden of activiteiten op de bomen. De geadviseerde randvoorwaarden en boombeschermende maatregelen moeten worden opgevolgd.

Taxatie – als de basisregels of de maatregelen uit de Bomen Effect Analyse niet worden opgevolgd kunnen de bomen beschadigd raken. In dat geval kan de gemeente de schade laten taxeren (via de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen) en verhalen bij de betreffende partij. Dit bedrag wordt gaan de gemeente ter beschikking gesteld.

4.6 Overlast door gemeentelijke bomen

Wat voor de één en genot is, kan voor de ander een bron van ergernis zijn. Zo ook bij bomen; de één geniet van de schaduw die bomen bieden, terwijl de buurman het liefst de zon in huis heeft. Evenzo; waar de één geniet van de pracht van een boom vol vogels, ervaart de ander overlast door bloesem, bladafval of vogelpoep.

Overlast is dus een subjectief begrip. In het Bomenplan wordt met 'overlast' de situatie bedoeld waarbij overlast wordt **ervaren** als gevolg van bomen. Dit is erg persoonlijk en hoeft niet door iedereen te worden gedeeld of hetzelfde te worden beleefd.

De gemeente heeft tot taak de waarde van bomen te beschermen. De overlast wordt altijd bekeken in relatie tot de waarde die de betreffende boom vertegenwoordigt.

Enerzijds zijn bomen enorm belangrijk voor de omgeving. Anderzijds kan overlast er ook voor zorgen dat het woonplezier verdwijnt. Soms is die overlast het gevolg van (verkeerde) keuzes bij de aanplant van die boom: de verkeerde soort op de verkeerde plek. In deze paragraaf is aangegeven in welke gevallen maatregelen worden genomen en wanneer niet. Aan de hand van een afwegingskader (zie bijlagendocument) beoordeelt de gemeente meldingen van overlast.

De algemene regel is: **de gemeente kapt/rooit geen bomen vanwege overlast**. Pas bij extreme mate van overlast, waarbij er geen alternatieve mogelijkheden zijn, kan het kappen/rooien van de boom, als laatste mogelijkheid, een optie zijn.

- **de gemeente snoeit of kapt geen bomen bij overlast door schaduw**. Bomen zorgen per definitie voor schaduw. De één ervaart dit als prettig, maar de ander juist niet. Snoeimaatregelen zoals het uitlichten van een kroon of het toppen van een boom zijn geen duurzame oplossing, en daarnaast gaat dit ten koste van de verschijningsvorm van de boom. Dit doet de gemeente dan ook niet. Ook in het geval van schaduw op zonnepanelen doet de gemeente niets. Zonnepanelen dragen bij aan de opwekking van duurzame energie. Bomen nemen echter ook CO_2 op, en leveren een veel bredere bijdrage aan onze samenleving. De gemeente vindt het algemene belang van groen belangrijker dan het individuele of groepsbelang van zonnepanelen.
- **de gemeente voert geen maatregelen uit bij overlast door 'natuurlijke eigenschappen' van bomen.** Met deze natuurlijke eigenschappen wordt de val van blad, bloesem, zaden, vruchten en uitwerpselen van dieren bedoeld, maar ook honingdauw of overlast vanwege allergieën. Dit zijn meestal natuurlijke oorzaken, waarbij de overlast beperkt blijft tot enkele weken in het jaar. Het is daarnaast bij allergieën moeilijk te achterhalen welke bomen of planten de oorzaak zijn. Vaak leveren juist ook deze bomen (lindes, esdoorns, elzen) een grote bijdrage aan de biodiversiteit;
- **de gemeente snoeit bomen bij ernstige schade door overhangende takken.** Soms groeien de takken van gemeentelijke bomen over particulier terrein. In veel gevallen is dit niet te voorkomen door de beperkte ruimte. Als de takken echter ook tegen ramen of muren aan 'schuren' kan schade ontstaan. In dat geval worden de takken verwijderd. Als de reguliere snoeironde langer dan een jaar duurt, komt de gemeente vervroegd langs. Anders wordt dit binnen de reguliere cyclus uitgevoerd;

- **de gemeente treft alleen maatregelen bij extreme vormen van bestratingsopdruk.** Bij wortelgroei in particuliere tuinen mag de bewoner zelf de ingroeiende wortels verwijderen, in overleg met de gemeente. Het voortbestaan en de stabiliteit van de boom mogen immers niet in gevaar komen. In deze gevallen voert de gemeente zelf geen maatregelen uit. Bij extreme wortelgroei kunnen huisaansluitingen van de riolering of zelfs funderingen kapot groeien. Als de bewoner dit kan aantonen repareert de gemeente de schade;
- **bestratingsopdruk in openbaar gebied.** Vanuit de afdeling wegbeheer worden analyses uitgevoerd naar de mate van wortelopdruk en wordt per situatie gezocht naar een oplossing. Dit kan door het herprofileren van de bestrating, het aanbrengen van wortelschermen enzovoorts. Kappen/rooien van de boom is de allerlaatste optie. In nieuwe situaties wordt bij de soortenkeus rekening gehouden met de gevoeligheid voor verharding.

- **de gemeente houdt bij nieuwe inrichting of reconstructie rekening met mogelijk overlast**. In veel gevallen ontstaat overlast door verkeerde keuzes bij de aanleg in het verleden. In nieuwe situaties houdt de gemeente rekening met de overlast die bepaalde boomsoorten veroorzaken; de juiste boom op de juiste plek.

4.7 Communicatie

De gemeente gaat transparant om met het beleid en informeert over gemaakte keuzes in beheer en beleid, maar ook over de ontwikkelingen in het bomenbestand.

Gemeentelijke bomenpagina – de bomenpagina wordt gebruikt als centrale plek waar alle informatie te vinden is over de bomen in Aalsmeer. Onderstaande aspecten worden ontsloten via de bomenpagina:

- Informatie over het nieuwe bomenbeleid;
- Informatie over de gemeentelijke bomen via kaartmateriaal.
- Reguliere werkzaamheden zoals de boomveiligheidscontrole, veiligheidssnoei en begeleidingssnoei.
- De jaarlijkse vervangingsronde wordt gepubliceerd.
- De aangevraagde vergunningen voor waardevolle bomen worden gepubliceerd.
- Het stroomschema met de informatie over overlast wordt gepubliceerd. Zo wordt direct duidelijk wanneer doet de gemeente wel of niet iets doet met de betreffende melding.
- De criteria voor de waardevolle bomenlijst en de online kaart met waardevolle bomen worden gepubliceerd.
- De Bomenverordening kan worden ingezien via de bomenpagina.

Projecten – de communicatie binnen projecten wordt gedaan door de desbetreffende projectmanager/projectleider. Zij zijn verantwoordelijk voor alle communicatie. Dit vindt plaats via de pagina over bouwprojecten. Op de Bomenpagina wordt verwezen naar deze pagina.

5 **Versterken** – wat willen we doen

5.1 Ontwikkelen Aalsmeerse boomstructuur

In de Groenvisie 'Groen en blauw voor jou' zijn ambities vastgelegd voor het behoud en de ontwikkeling van de groenstructuur. In de visie zijn de belangrijke laanbomenstructuren aangewezen, maar ook de belangrijke groengebieden en parken. In het Bomenplan wordt invulling gegeven aan de Groenvisie. Er is één samenhangende kaart met de belangrijke Aalsmeerse boomstructuren opgesteld. Daarop zijn de laanbomenstructuur en de bovenwijkse groengebieden met elkaar gecombineerd.

Dit resulteert in een samenhangend hoofdnetwerk van (historische) bomenlanen en groene gebieden in de gemeente: **de Aalsmeerse Boomstructuur**. De volledige structuur is opgenomen in het bijlagendocument. Op de afbeelding hiernaast is een uitsnede zichtbaar.

De ambitie is de Aalsmeerse Boomstructuur waar nodig te ontwikkelen en versterken. **De investeringen in vergroening richten zich voornamelijk op deze boomstructuur.** Waar de structuur al aanwezig is, wordt deze goed beschermd bij ruimtelijke ontwikkelingen. De provinciale wegen N196 (burgemeester Kasteleinweg), N201 (Burgemeester Brouwerweg) en de N231 (Legmeerdijk) zijn ook opgenomen op de boomstructuur.

In onderstaand overzicht is zichtbaar welke structuren en groengebieden (grotendeels) zijn ontwikkeld en welke structuren nog ontwikkeld moeten worden.

Ontwikkelde structuur	**Ontwikkeld groengebied**	**Te ontwikkelen structuur**
Ambachtsheerweg Kudelstaart	Groenzone Kudelstaart west	Hoofdweg Kudelstaart
Herenweg Kudelstaart	Park Propeller Kudelstaart	Bildammerweg Kudelstaart
Kudelstaartseweg	Groenzone watertoren	Mijnsherenweg Kudelstaart
Bachlaan Hornmeer	Groenzone Hornmeer	Kudelstaartseweg
Hortensialaan – Dreef - Mozartlaan	Kinderboerderij	Middenweg - Molenvlietweg
Zwarteweg	Stokkeland	Aalsmeerderweg (*anno 2021 biedt het wegprofiel onvoldoende ruimte voor het planten van bomen. Inrichting van een bomenstructuur langs deze weg blijft een wens voor de toekomst*)
Stommeerweg – Stationsweg – Van Cleeffkade	Uitbreiding Hornmeerpark	
Hornweg	Seringenpark	
Machineweg		
Kerkweg		
N196 (burg. Kasteleinweg)		
N201 (burg. Brouwerweg)		
N231 (Legmeerdijk)		

Ontwikkelde structuren

Deze structuren liggen veelal langs de belangrijke ontsluitingswegen of oude lintwegen. De structuren hebben een belangrijke functie als wegbegeleiding en verbinden de groene gebieden met elkaar. De structuren zijn grotendeels gerealiseerd. De structuren worden extra beschermd bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals reconstructie van de weg of het vervangen van kabels en leidingen of het riool. Deze structuren als geheel blijven in principe voor altijd in stand. Wel kunnen individuele bomen of boomgroepen worden vervangen als sprake is van een onveilige situatie of een boomziekte. Verder gelden onderstaande belangrijke aandachtspunten:

- De gemeente investeert waar nodig om **ontbrekende delen** van de structuur aan te vullen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Kudelstaartseweg.
- Deze structuren kunnen in aanmerking komen voor **verbetering** van de bestaande **groeiplaats**.
- Investeren in ontbrekende boomstructuren en verbeteren van bestaande groeiplaatsen zijn éénmalige investeringen waarvoor **aparte budgetaanvragen** kunnen worden gedaan.
- Het aanvullen van de structuren betekent dat het bomenareaal toeneemt. Het jaarlijkse **beheerbudget** moet worden verhoogd vanwege deze toename.

Ontwikkelde groengebieden

Er zijn vijf grote of kleinere groengebieden opgenomen in de Aalsmeerse boomstructuur. Het betreft robuuste groene zones die een belangrijke functie hebben als een ‘groene oases’ of de ‘groene longen’ van de gemeente. De groengebieden blijven evenals de structuren oneindig in stand.

De gemeente investeert waar nodig om de groengebieden te versterken. Dit zal zich met name richten op **meer diversiteit** in soorten en maten bomen.

Nieuwe structuren

Op een aanzienlijk deel van de Aalsmeerse boomstructuur zijn nog geen bomen aanwezig. Dit betreft onder andere de historische ontsluitingswegen zoals de Aalsmeerderweg en de Herenweg. De vergroening van de gemeente zal zich in eerste instantie richten op deze structuren. Daarbij moet worden opgemerkt dat het huidige profiel van de Aalsmeerderweg te weinig ruimte biedt om bomen te kunnen plaatsen. Het aanvullen van dergelijke structuren vraagt **investeringen**. Daarom kunnen de structuren het beste worden gerealiseerd door dit te combineren met toekomstige reconstructies (meekoppelen). Op deze manier wordt efficiënt gewerkt en kunnen financiële middelen worden gecombineerd. Verder gelden onderstaande belangrijke aandachtspunten:

- voor het creëren van **maximale groeiruimte** kan het nodig zijn om op sommige locaties te investeren in een goede **groeiplaatsconstructie**.
- Bij de nieuwe structuren zal, vaker dan bij de ontwikkelde structuren, worden gekozen voor **diversiteit in soorten en maten** bomen. Dit is gewenst vanuit het oogpunt van biodiversiteit en bestendigheid tegen boomziekten.
- Voor het inrichten van de structuren is een **financiële investering** nodig (zie de Bomenagenda). Deze middelen worden grotendeels verkregen in combinatie met de middelen voor reconstructies. Dit kan worden aangevuld via éénmalige middelen.
- Het aanleggen van de structuren betekent dat het bomenareaal toeneemt. Het jaarlijkse **beheerbudget** moet worden verhoogd vanwege deze toename.

5.2 Planten van bomen bij nieuwe wijken en straten

Aantal bomen per woning

De gemeente breidt op diverse locaties uit[32] met nieuwe woonwijken of straten. In deze nieuwe situaties wordt, veelal door een externe projectontwikkelaar, een ontwerp gemaakt waarin naast de nieuwe huizen ook ruimte komt voor parkeren, verhardingen, kabels en leidingen, maar ook voor het openbaar groen en de bomen. Op een beperkt stukje ruimte eist iedere discipline voldoende ruimte. Vaak blijkt dat de aanplant van bomen ondergeschikt is aan het aantal huizen of de parkeerruimte.

Het planten van bomen in deze nieuwe situaties is enorm belangrijk vanwege klimaatadaptatie en het creëren van een prettige leefomgeving. Anno 2021 staan in Aalsmeer ruim 1,3 gemeentelijke bomen per woning. In nieuwe situaties streeft de gemeente naar een bomennorm van 0,8 boom/woning voor woonstraten en van 1,1 boom/woning voor woongebieden met groene zones.

In de ontwerpen is aandacht voor de locatie van deze bomen. Het doel is dat er geen 'boomloze straten' meer voorkomen in de nieuwe wijken.

Waarom meer bomen en groen?

- *10% meer kroonbedekking verlaagt de stralingstemperatuur met 1°C in de straat en tot wel 3°C in een park.*
- *Het verkoelende effect van een park kan zich tot ruim 400 m uitstrekken.*
- *Een volwassen stadsboom kan 200 tot 400 liter water vasthouden.*
- *Straatbomen boven gesloten verharding reduceren 20% van de neerslag.*
- *Bomen en groen verminderen luchtverontreiniging tot 5%.*

Naar: J. Hiemstra (2018). *Positieve effecten van bomen en groen in de stad*. Kennisportaal klimaatadaptatie. https://klimaatadaptatienederland.nl/actueel/actueel/nieuws/2018/positieve-

Het planten van bomen in de nieuwe straten en wijken betekent dat het bomenareaal toeneemt. Het jaarlijkse beheerbudget moet worden verhoogd vanwege deze toename.

Voldoende groeiruimte

Hoe meer ruimte een boom krijgt, hoe beter deze groeit en hoe ouder deze wordt. De ondergrondse groeiruimte bij aanplant is dus allesbepalend voor de waarde van de boom. De gemeente zet in op **kwalitatief goede bomen en investeert in de groeiplaats**. De Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) wordt aangepast met de ambitie om meer groeiruimte te reserveren voor de boom:

- Op basis van de beoogde grootte van de boom wordt voldoende ondergrondse groeiruimte gereserveerd. Daarbij worden de richtlijnen gebruikt van het Handboek

[3] Wijken kunnen ook binnen bestaande grenzen opnieuw worden ingericht, dit wordt inbreiding genoemd. Vaak komen er dan meer woningen op hetzelfde oppervlak. De norm is dan niet haalbaar.

Bomen[4] (zie bijlagendocument). Voor de aankoop van bomen worden eigen richtlijnen gebruikt.
- De minimale afstand van bomen tot de rijbaan en kabels en leidingen wordt vergroot.
- Indien nodig wordt gebruik gemaakt van groeiplaatsconstructies om daarmee voldoende groeiruimte te creëren. Hier wordt terughoudend gebruik van gemaakt vanwege beperkte toepassingsmogelijkheden en de hoge kosten.

Afstand bomen tot de erfgrens

In uitzonderlijke gevallen is de ruimte in een nieuwe of bestaande straat zo beperkt dat de gemeente alleen bomen dichtbij particulier terrein kan planten. Volgens artikel 5:42 uit het Burgerlijk Wetboek is dit standaard verboden binnen een zone van 2,0 meter. Een gemeente mag hier echter van afwijken door eigen regels over op te nemen in de APV.

Gemeente Aalsmeer wil deze afstand verkleinen tot 0,5 meter. Zo kan de gemeente in uitzonderlijke situaties met weinig ruimte toch bomen aanplanten om vergroening te realiseren. Deze uitzondering geldt uitsluitend voor bomen op openbaar terrein en wordt alleen toegepast als dit de enige mogelijkheid is voor het planten van bomen.

---

[4] Gemeente Aalsmeer hanteert in veel gevallen de normen en richtlijnen uit het Handboek Bomen 2018. Voor de aankoop van het plantmateriaal worden echter eigen richtlijnen gebruikt.

5.3 Benutten van kansen bij herinrichting

Een herinrichting van een woonwijk of straat biedt kansen. Oudere woonwijken zijn vaak sterk versteend en het aantal bomen is dan gering. Als de herinrichting plaatsvindt binnen de Aalsmeerse bomenstructuur is de aanplant van bomen noodzakelijk en wordt daar in geïnvesteerd, *zie paragraaf 5.1*.

De gemeente wil bij herinrichtingen van andere locaties echter ook de kansen benutten voor vergroening en aanplant van meer bomen. Het uitgangspunt op die locaties is dat de gezonde bomen binnen het project blijven staan. Daarnaast biedt het project mogelijk kansen om meer bomen aan te planten. Meestal zijn de mogelijkheden echter beperkt, vanwege het gebrek aan ruimte. In deze situaties streeft de gemeente naar een bomennorm van 0,8 boom/woning voor woonstraten en van 1,10 boom/woning voor woongebieden met groene zones. Daarnaast worden de volgende kansen gezien:

- Door het **verwijderen van onnodige verharding** kunnen groeiplaatsen van bomen worden uitgebreid en nieuwe groeiplaatsen worden ingericht.
- Het planten van bomen in verharding (met boomspiegel) wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Bij reconstructies wordt bij bestaande bomen een **kwalitatieve en financiële afweging** gemaakt tussen verbetering van de groeiplaats of investeren in nieuwe bomen met een goede groeiplaats.

5.4 Vergroening met bewoners

In Aalsmeer zijn regelmatig boomloze of boomarme straten te vinden. Dit komt doordat bij het ontwerp van de straat te weinig ruimte is gereserveerd voor openbaar groen en bomen. In deze straten lijkt in sommige gevallen wel ruimte om bomen te planten, bijvoorbeeld op kruisingen en tussen parkeerplaatsen.

De gemeente vindt het belangrijk dat de aanplant van bomen op locaties met deze (beperkte) ruimte breed gedragen wordt door de bewoners. Het initiatief voor het aandragen van locaties wordt daarom gegeven aan de bewoners van de betreffende straat. Zij kennen hun straat immers beter dan de gemeente.

De gemeente start een initiatief waarbij bewoners locaties kunnen aandragen waar mogelijk ruimte is voor één of meerdere bomen. Dit proces gaat als volgt:

stap 1. Jaarlijks wordt één van de wijken in de gemeente gekozen. Via een online GIS-applicatie op de Bomenpagina (*zie paragraaf 4.7*) kunnen bewoners locaties aandragen waar nog geen bomen staan en waar mogelijk wel ruimte is.
stap 2. De gemeente analyseert de aangedragen locaties. In sommige gevallen zal er een goede reden zijn waarom op die plaats geen bomen staan, zoals een tekort aan ondergrondse of bovengrondse ruimte.
stap 3. De gemeente gaat in gesprek met de direct betrokkenen over de potentiële locaties. Bij voldoende draagvlak wordt gekeken hoeveel bomen en welke soorten geschikt zijn voor die locatie.
stap 4. De bomen worden in het eerstvolgende plantseizoen geplant.

Het planten van extra bomen betekent dat het bomenareaal toeneemt. Het jaarlijkse beheerbudget moet worden verhoogd vanwege deze toename.

5.5 Vergroening door bewoners

Een belangrijk deel van de gemeente is in particulier eigendom. Bewoners kunnen dan ook veel betekenen in het vergroten van het bomenbestand van Aalsmeer. De gemeente wil het planten van bomen door particulieren graag stimuleren.

Jaarlijks wordt één van de wijken gekozen en kunnen bewoners zich via de Bomenpagina (*zie paragraaf 4.7*) aanmelden voor een gratis boom. Daarbij kan uit een door de gemeente bepaalde sortimentslijst een boom worden gekozen. De gemeente deelt deze bomen aan het begin van het plantseizoen uit aan de bewoners die zich hebben aangemeld (met een maximum van 1 boom per huishouden).

5.6 Zichtbaar maken van de Aalsmeerse bomen

De gemeente doet mee met de jaarlijkse Boomfeestdag, in samenwerking met de basisscholen. Op de Boomfeestdag planten de kinderen van basisscholen minimaal 5 bomen, onder begeleiding van de bomenploeg van de gemeente. De bomen worden geplant binnen de jaarlijkse vervangingsronde.

Gemeente Aalsmeer is trots op haar veelzijdige bomenbestand. Op verschillende locaties, zoals het Seringenpark of het Boomkwekerskerkhof, staan bijzondere bomen die het vermelden waard zijn. De gemeente wil een openbare bomenroute opstellen, bij voorkeur samen met een belangenorganisatie. Deze route voert langs verschillende plekken met bijzondere gemeentelijke bomen. Via informatiebordjes met een QR-code wordt informatie gegeven over de betreffende boom.

De gemeente wil via in het oog springende acties aandacht genereren voor haar bomen. Zo plant de gemeente voor iedere 100-jarige inwoner een boom, uiteraard in overleg. Dit wordt kenbaar gemaakt door een bordje te plaatsen bij de betreffende boom.

6 **Bomenagenda –** beleid is keuzes maken

In de voorgaande hoofdstukken zijn de ambities voor de toekomst geschetst. Het realiseren daarvan vraagt om een investering. Het is echter wel een investering die zich op lange termijn uitbetaalt. Bomen zorgen voor gezondere bewoners, een klimaatadaptieve gemeente en een prettige leefomgeving. In deze bomenagenda zijn drie scenario's geschetst waarin de ambities in meer of mindere mate worden gerealiseerd:

Scenario 1 – *'Optimaal vergroenen':* Aalsmeer wordt een aansprekend voorbeeld van een groene en boomrijke gemeente. Straten zonder bomen worden een zeldzaamheid en bij nieuwbouw worden veel bomen aangeplant, op de juiste plek en met de juiste voorzieningen. De Aalsmeerse boomstructuur schept samenhang in de belangrijke bomenrijen en groene gebieden in de gemeente. Het groen wordt toegankelijker en bewoners worden betrokken bij de vergroening. Specifieke investeringen voor bomen dragen bij reconstructies bij in het versterken van de hoofdstructuren.

Scenario 2 – '*Samen bouwen aan de toekomst'*: Aalsmeer blijft een aantrekkelijke groene en boomrijke gemeente. Het bomenbestand groeit gestaag in aantal en in waarde. De gemeente stimuleert bewoners mee te denken over bomen in de openbare ruimte en bij het vergroenen van hun eigen tuin. Beheer en onderhoud van de gemeentelijke bomen zijn op orde. Bij vervanging en nieuwe inrichting worden goede groeiplaatsen ingericht, waardoor bomen zich goed ontwikkelen en een relatief lange levensduur hebben. De bomen worden binnen projecten beter beschermd door de nieuwe beleidsregels.

Scenario 3 – '*Behouden wat er is'*: het bomenbestand in Aalsmeer zal grotendeels hetzelfde blijven. Bij vervanging en nieuwe inrichting worden minder ruime groeiplaatsen ingericht, waardoor bomen zich niet optimaal ontwikkelen en een kortere levensduur hebben. Bij reconstructies zijn beperkte investeringen mogelijk voor meer groen. De bomen worden beter beschermd bij werkzaamheden door de nieuwe beleidsregels.

Scenario 4 – '*Huidig budget is leidend'*: het huidige onderhouds- en vervangingsbudget vormt het uitgangspunt. Daarbinnen worden de mogelijkheden benut. De straat- en laanbomen kunnen veilig worden gehouden door snoei en gedeeltelijke vervanging. De middelen voor begeleidingssnoei zijn beperkt, waardoor in de toekomst meer overlast zal ontstaan. Er is ruimte om bomen te vervangen, maar deze krijgen een matige groeiplaats en blijven daardoor relatief klein en zullen sneller aftakelen. Er is niet voldoende budget om alle bomen 1-op-1 te vervangen. Het aantal bomen vermindert in dit scenario. Aanvullende investeringen in vergroening zijn niet mogelijk.

	Ambities/Scenario → ↓	**Scenario 1** Optimaal vergroenen	**Scenario 2** Samen bouwen aan de toekomst	**Scenario 3** Behouden wat er is	**Scenario 4** Huidig budget is leidend
					
Beheer en onderhoud	Veilige bomen			●	
	Goed beheerde bomen	●	●	●	●
	Vervanging individuele bomen	●	●	◗	●
	Helderheid bij overlast	●	●	●	●
	Beschermen bijzondere bomen	●	●	●	●
Projecten en vergroening	Aalsmeerse boomstructuur	●			
	Bescherming bij ontwikkeling	●	●	●	●
	Bescherming werkzaamheden	●	◗	◗	
	Bomennorm	●	◗	◗	
	Benutten kansen herinrichting	●	●	◗	
Bewonersacties	Vergroening met bewoners	●	●	◗	
	Vergroening door bewoners	●	●		
	Zichtbaar maken bomen	●	●		
	Goed communiceren	●	●		●

6.1 Scenario 1 – Optimaal vergroenen

In het eerste scenario wordt invulling gegeven aan alle ambities en aanbevelingen uit het Bomenplan. De kosten zijn opgebouwd uit structurele posten en éénmalige posten.

- Het aantal gemeentelijke bomen stijgt gemiddeld met zo'n 200 per jaar. Dit is met name het resultaat van de investeringen in de Aalsmeerse boomstructuur en het planten van bomen op verzoek van bewoners.
- De **structurele** kosten voor onderhoud bedragen €112.000,-, waarmee het areaal in 2022 onderhouden kan worden. Bij toename van het areaal groeit het vervangingsbudget mee. Dit komt met name omdat geïnvesteerd wordt in ruimere groeiplaatsen en omdat meer kosten worden verwacht voor specifieke veiligheidsmaatregelen. Daarnaast wordt rekening gehouden met een jaarlijkse vervangingsronde van 1,25% van het bomenareaal. Omdat Aalsmeer een nog jong bomenbestand heeft, is voor 2022-2024 75% van de theoretische vervangingsbehoefte gerekend; voor 2025-2027 is dat 85%, voor 2028-2030 90%. Daarna, als de gemiddelde leeftijd ongeveer gelijk wordt aan de afschrijvingstermijn, is het volledige vervangingsbudget benodigd. Het beschermen van waardevolle bomen is een eenmalige post om de waardevolle bomenlijst te actualiseren.
- De **éénmalige** kosten voor de vergroening en het ontwikkelen van de Aalsmeerse boomstructuur vallen niet binnen het reguliere budget. De benodigde kosten zijn als indicatieve post weergegeven. In de toekomst moet rekening worden met aanvragen die veelal tussen de €100.000 en €200.000 liggen. Deze kosten zijn met name voor de inrichting van de Aalsmeerse boomstructuur en het optimaal inpassen van bomen in reconstructies.
- Een aantal ambities brengt uitsluitend interne kosten met zich mee; die staan niet benoemd, de ambities zijn voor de volledigheid wel opgenomen.

1	Jaartal	Huidig	2022	2023	2024	2025	2026
	Aantal bomen	**Budget**	12.800	13.096	13.212	13.253	13.549
Beheer en Onderhoud	**Veilige en goed beheerde bomen**	€ 112.000	€ 112.000	€ 115.000	€ 116.000	€ 116.000	€ 118.000
	Vervanging individuele bomen	€ 60.000	€ 126.690	€ 126.690	€ 126.690	€ 147.600	€ 147.600
	Helderheid bij overlast						
	Totaal (structureel)	€ 172.000	€ 238.690	€ 241.690	€ 242.690	€ 263.600	€ 265.600
	Beschermen waardevolle bomen		pm				
	Inlopen achterstallig onderhoud		€ 192.000				
	Totaal (eenmalig)		€ 192.000				
Bewoners	**Vergroening met bewoners (openbare ruimte)**		pm	pm	pm		
	Vergroening door bewoners (gratis bomen)		pm	pm	pm		
	Zichtbaar maken bomen		€ 5.000	€ 1.000	€ 1.000		
	Goed communiceren						
	Totaal (eenmalig)		€ 95.000				
Projecten	**Aalsmeerse boomstructuur ontwikkelen**			€ 144.000			€ 144.000
	Vervanging individuele bomen (projectbomen)						
	Bescherming bij ruimtelijke ontwikkeling						
	Bescherming werkzaamheden (BEA's)		€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
	Planten bomen nieuwe wijken en straten						
	Benutten kansen herinrichting				€ 42.000		
	Totaal		€ 13.000	€ 157.000	€ 55.000	€ 13.000	€ 157.000

6.2 Scenario 2 – Samen bouwen aan de toekomst

In het tweede scenario ligt de focus op bescherming van het huidige bomenareaal en worden op accenten verbeteringen doorgevoerd samen met bewoners. Beheer en onderhoud zijn op orde. Vervanging vindt plaats met oog voor de lange termijn visie. Bij aanplanten van nieuwe bomen worden goede groeiplaatsen ingericht. Qua ruimtelijke ontwikkelingen en renovaties worden bestaande bomen goed beschermd met de beleidsregels, maar wordt beperkt invulling gegeven aan de ambities en aanbevelingen uit het Bomenplan. Het bomenbestand groeit gestaag in aantal en in waarde. De kosten zijn opgebouwd uit structurele posten en éénmalige posten.

- Het aantal gemeentelijke bomen stijgt in de komende jaren met ongeveer 150 bomen per jaar. Dit is het resultaat van het planten van bomen op verzoek van bewoners en.
- De **structurele** kosten voor onderhoud bedragen €112.000,-, waarmee het huidige areaal onderhouden kan worden. Bij toename van het areaal groeit het onderhoudsbudget mee.
- Daarnaast wordt rekening gehouden met een jaarlijkse vervangingsronde van 1,25% van het areaal. Omdat Aalsmeer een nog jong bomenbestand heeft, is voor 2022-2024 75% van de theoretische vervangingsbehoefte gerekend; voor 2025-2027 is dat 85%, voor 2028-2030 95%. Daarna, als de gemiddelde leeftijd ongeveer gelijk wordt aan de afschrijvingstermijn, is het volledige vervangingsbudget benodigd. Het beschermen van waardevolle bomen is een eenmalige post om de waardevolle bomenlijst te actualiseren.
- Binnen dit scenario wordt geen invulling gegeven aan de ontwikkeling van de Aalsmeerse boomstructuur. Wel wordt waar mogelijk invulling gegeven aan kansen bij herinrichtingen.
- Bij vervanging en nieuwe inrichting worden ruime groeiplaatsen ingericht, waardoor bomen zich goed ontwikkelen en een relatief lange levensduur hebben. De bomen worden binnen projecten beter beschermd door de nieuwe beleidsregels.
- De kosten voor bewonersacties worden via **éénmalige** aanvragen gedekt.
- De gemeente stimuleert bewoners mee te denken over bomen in de openbare ruimte en bij het vergroenen van hun eigen tuin. Bewoners kunnen locaties aandragen voor vergroening in de openbare ruimte. Gerekend is dat in een periode van 4 jaar steeds een aantal wijken aan de beurt zijn. Hier is rekening gehouden met beperkingen van het budget. Voor het vergroenen van de eigen tuin worden kleine boompjes (spillen) uitgedeeld.

2	Jaartal	Huidig	2022	2023	2024	2025	2026
	Aantal bomen	**Budget**	12.800	12.968	13.136	13.304	13.472
Beheer en Onderhoud	**Veilige en goed beheerde bomen**	€ 112.000	€ 112.000	€ 114.000	€ 115.000	€ 116.000	€ 118.000
	Vervanging individuele bomen	€ 60.000	€ 127.000	€ 127.000	€ 127.000	€ 147.600	€ 147.600
	Helderheid bij overlast						
	Totaal (structureel)	€ 172.000	€ 239.000	€ 241.000	€ 242.000	€ 263.600	€ 265.600
	Beschermen waardevolle bomen		pm				
	Inlopen achterstallig onderhoud		€ 192.000				
	Totaal (eenmalig)		€ 192.000				
Bewoners	**Vergroening met bewoners (openbare ruimte)**		pm	pm	pm		
	Vergroening door bewoners (gratis bomen)		pm	pm	pm		
	Zichtbaar maken bomen		pm	pm	pm		
	Goed communiceren						
	Totaal (eenmalig)		€ 95.000				
Projecten	**Aalsmeerse boomstructuur ontwikkelen**						
	Vervanging individuele bomen (projectbomen)						
	Bescherming bij ruimtelijke ontwikkeling						
	Bescherming werkzaamheden (BEA's)						
	Planten bomen nieuwe wijken en straten						
	Benutten kansen herinrichting						
	Totaal		pm	pm	pm	pm	pm

6.3 Scenario 3 – Behouden wat er is

In het derde scenario ligt de focus op bescherming van het huidige bomenareaal. Daarnaast wordt beperkt invulling gegeven aan de ambities en aanbevelingen uit het Bomenplan. De kosten zijn opgebouwd uit structurele posten en éénmalige posten.

- Het aantal gemeentelijke bomen stijgt in de komende jaren licht, vanwege de toevoeging van areaal van aanplant in nieuwbouwwijken. Het huidige bestand wordt onderhouden en vervangen.
- De **structurele** kosten voor onderhoud bedragen €112.000,-, waarmee het huidige areaal onderhouden kan worden. Bij toename van het areaal groeit het onderhoudsbudget mee.
- Daarnaast wordt rekening gehouden met een jaarlijkse vervangingsronde van 1,25% van het areaal. Omdat Aalsmeer een nog jong bomenbestand heeft, is voor 2022-2024 75% van de theoretische vervangingsbehoefte gerekend; voor 2025-2027 is dat 85%, voor 2028-2030 90%. Daarna, als de gemiddelde leeftijd ongeveer gelijk wordt aan de afschrijvingstermijn, is het volledige vervangingsbudget benodigd. Het beschermen van waardevolle bomen is een eenmalige post om de waardevolle bomenlijst te actualiseren.
- Bij vervanging en nieuwe inrichting worden minder ruime groeiplaatsen ingericht, waardoor bomen zich niet optimaal ontwikkelen en een kortere levensduur hebben. Bij reconstructies zijn beperkte investeringen mogelijk voor meer groen. De bomen worden beter beschermd bij werkzaamheden door de nieuwe beleidsregels.
- Binnen dit scenario wordt geen invulling gegeven aan de ontwikkeling van de Aalsmeerse boomstructuur en de vergroening door bewoners (gratis bomen).

3	Jaartal	Huidig	2022	2023	2024	2025	2026
	Aantal bomen	Budget	12.800	12.823	12.875	12.921	12.967
Beheer en Onderhoud	Veilige en goed beheerde bomen	€ 112.000	€ 112.000	€ 113.000	€ 114.000	€ 115.000	€ 116.000
	Vervanging individuele bomen	€ 60.000	€ 126.690	€ 126.690	€ 126.690	€ 143.900	€ 143.900
	Helderheid bij overlast						
	Totaal (structureel)	€ 172.000	€ 238.690	€ 239.690	€ 240.690	€ 258.900	€ 259.900
	Beschermen waardevolle bomen						
	Inlopen achterstallig onderhoud		€ 192.000				
	Totaal (eenmalig)		€ 192.000				
Bewoners	Vergroening met bewoners (openbare ruimte)						
	Vergroening door bewoners (gratis bomen)						
	Zichtbaar maken bomen						
	Goed communiceren						
	Totaal (eenmalig)						
Projecten	Aalsmeerse boomstructuur ontwikkelen						
	Vervanging individuele bomen (projectbomen)						
	Bescherming bij ruimtelijke ontwikkeling						
	Bescherming werkzaamheden (BEA's)						
	Planten bomen nieuwe wijken en straten						
	Benutten kansen herinrichting						
	Totaal						

6.4 Scenario 4 – Huidige budget is leidend

In het laatste scenario is het huidige onderhouds- en vervangingsbudget van €112.000,-/jaar leidend. In dit scenario wordt geen invulling gegeven aan de vergroeningsambities uit het Bomenplan. Het bomenbestand gaat langzaam in aantal en in waarde achteruit.

- Om de kosten te kunnen dekken binnen het huidige budget, wordt aanzienlijk bespaard op onderhoud (begeleidingssnoei). Daarnaast wordt bespaard op inrichting van groeiplaatsen, maar ook op de aankoop van bomen en de kwaliteit van de aanplant.
- Om de kosten verder te beperken worden niet alle gekapte bomen uit de jaarlijkse vervangingsronde ook daadwerkelijk herplant. *Het aantal bomen en het verhoudingsgetal aantal bomen per woning zal in de loop der jaren dalen.*
- Het totaal aantal gemeentelijke bomen daalt slechts licht, vanwege de toevoeging van areaal van aanplant in nieuwbouwwijken.
- Binnen dit scenario wordt geen invulling gegeven aan de ontwikkeling van de Aalsmeerse boomstructuur en de andere vergroeningsmaatregelen.

4	**Jaartal**	**Huidig**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
	Aantal bomen	**Budget**	12.800	12.721	12.643	12.567	12.492
Beheer en Onderhoud	**Veilige en goed beheerde bomen**	€ 112.000	€ 112.000	€ 112.000	€ 112.000	€ 112.000	€ 112.000
	Vervanging individuele bomen	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
	Helderheid bij overlast						
	Totaal (structureel)	€ 172.000	€ 172.000	€ 172.000	€ 172.000	€ 172.000	€ 172.000
	Beschermen waardevolle bomen						
	Inlopen achterstallig onderhoud						
	Totaal (eenmalig)						
Bewoners	**Vergroening met bewoners (openbare ruimte)**						
	Vergroening door bewoners (gratis bomen)						
	Zichtbaar maken bomen						
	Goed communiceren						
	Totaal (eenmalig)						
Projecten	**Aalsmeerse boomstructuur ontwikkelen**						
	Vervanging individuele bomen (projectbomen)						
	Bescherming bij ruimtelijke ontwikkeling						
	Bescherming werkzaamheden (BEA's)						
	Planten bomen nieuwe wijken en straten						
	Benutten kansen herinrichting						
	Totaal						